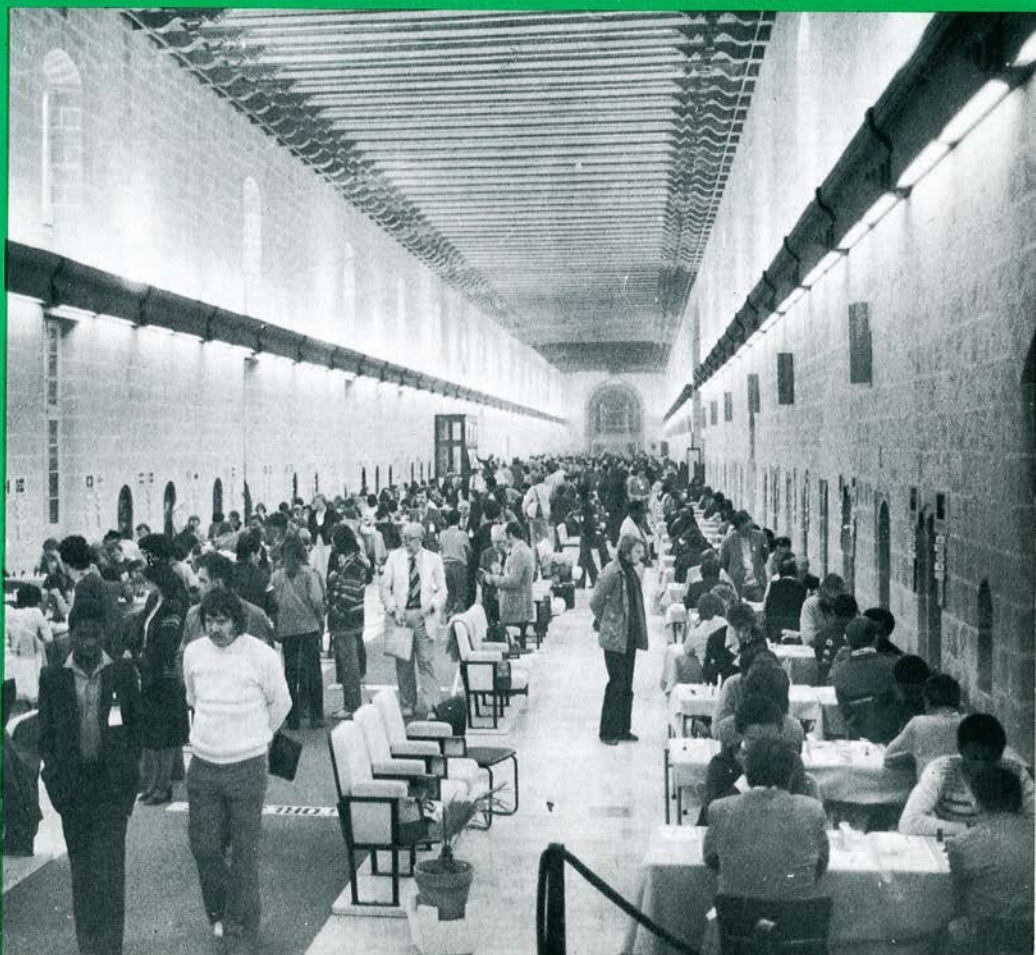

Tidskrift för **SCHACK**

10

Årgång 86 • December • 1980

TfSTIDSKRIFT
för
SCHACKOfficiellt organ och medlemsblad
för Sveriges Schackförbund
Box 7123, 402 32 Göteborg 7
Postgiro 60 46 34-6

Ägare Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus, Tel. 011-11 85 00

Ansvarig utgivare Fil.dr. Eric Uhlin, tel. 0303-102 51
Redaktion Lars Göran Ribbeck, tel. 031-14 55 28
Prenumeration Håkan Olsén, tel. 031-47 63 44
Ledamot Christer Bjursten
Prenumerationspris inom Europa kr. 61:—, utom Europa \$ 14.50

INNEHÅLL

OS på Malta	302	SS Manhem 75 år	326
Kommande turneringar	303	Roliga miniatyrpartier	326
Året som gått	304	Portischs slutspel	327
Slutspel	313	Nordiska gymnasieturneringen	328
Boknytt	315	Partier	329
Schackmagasinet	317	Solstadsträffen	335
Julkryss	318	Studier	336
SS Manhems bokauktion	319	Ett studiegeni	338
Distriktsnytt	319	Problem	341
Julkombinationer	321	Register	344
Kasparov	322		
Maratonschack	324		
Det odödliga remipartiet	325		

Manuskript och annonser till TfS/1 senast den
9/1 1981.

Omslagsbilden: Ett imponerande foto av den 160 m långa spellokalen OS Malta 1980.

Nyinkommen litteratur

Matanovic: Schackinformatör 29	632 p	h	65:—
Taimanow: Damengambit bis Holländisch, 5. Aufl.	490 s	i	48:—
Göteborgs SS Jubileumsturnering 1920. 1. Reti (repr), ...	239	h	80:—
Schacknytt's jubileumsturnering 1979 I. Karlsson	63	h	24:—
Larsen: 3 points forspring (Buenos Aires 1979)	127	i	46:—
Botvinnik: Skakpartier och deras historie	112	h	31:—
Larsen: Skakskole 5: Solide åbninger	51	h	14:—
Novrup: Sloth, verdensmester i korr.skak	62	h	13:—
Schwarz: Heim-Schachcomputer. Marktübersicht usw	181	h	53:—
Från vår antikv. avd.:			
Ståhlberg/Westberg: Botvinnik-Smyslov VM 1958			25:—
Ståhlberg/Westberg: Tal-Botvinnik VM 1961			15:—
Tidskrift för Schack 1912			90:—
Tidskrift för Schack 1919			80:—
Tidskrift för Schack 1926			80:—
Läsvärda är också:			
Nielsen: Hvordan man vinder en gevinststilling	178s	h	14:—
Christensen: Mindebogen om Björn Nielsen	187	h	9:—
Jensen: Marshallgambiten i Tarraschforsvaret	29	h	7:—
Hau: Skaksange	160	h	10:—

Schackdatorer köper Du förstås säkrast och billigast hos oss! Ring och resonera om fördelarna med de typer vi annonserade om i föregående nummer av tidskriften!

Moms och porto tillkommer. Snabba leveranser

Skånes Schackförlag AB – The Chess House Linnégatan 65, 216 15 Malmö Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K
Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10 00945/114 62 91 (direkt)
Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Dansk postgiro 2058715.
Norskt postgiro 1 99 24 52. Finskt postgiro 1121 19-5

TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1

Tack för 1980!Nu väntar 1981!
Vi kommer att göra vårt bästa
– eller mer!Våra läsare, medarbetare
och annonsörer önskas**GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!**

Tidskriftskommitté

Prenumerera NU för 1981!

Det väntar VM-kandidatfinal, SM i Ystad, VM-final, stora internationella turneringar och mycket, mycket annat!

Prenumerationsavgiften för 1981 är Kr 65:— för till SSF föreningsansluten medlem. För övriga prenumeranter i Sverige är avgiften Kr 72:—, prenumeranten blir då även medlem i det till SSF anslutna "Tidskrift för Schacks Kamratförbund".

Nya prenumeranter erhåller 1980 års stora julnummer kostnadsfritt om inbetalning för 1981 sker senast den 21/1 1981.

Prenumerera NU för 1981!

OS Malta 1980

Den sextonde schackolympiaden på Malta fick en rekordartad uppslutning. Av Världschackförbundets 112 medlemsstater ställde 82 herrlag och 40 damlag upp. Och inte oväntat visade det sig att det lilla Malta saknade resurser för att ro iland ett arrangemang av sådana dimensioner.

Olympiaden startade med sedvanliga initialsvårigheter och därmed sammanhängande irritationer. De anvisade förläggningarna underkändes av de stora lagen som flyttade över till hotell, och som vanligt var de flesta spelarna missnöjda med den kollektiva utspisningen. Att äta dålig mat i plastlådor är ju inte särdeles stimulerande.

Organisationen hade svårt att komma i gång och det var tydligt att man hade uppenbara svårigheter att bemästra uppgifterna. Bristen på pengar tvingade organisatorerna till åtgärder som väckte förvåning och även irritation. De arbetande journalisterna till exempel fick mot all praxis betala dryga pengar för de dagliga bulletinerna. Man hade inte heller råd att mångfaldiga datalistorna; dessa anslogs på en pelare i spelsalen, där man kunde se intresserade formigen krypa på golvet för att kunna ta del av turneringsrapporterna. Resultatredovisningen gick långsamt där den fungerade alls.

Olympiaden hade förlagts till Mediterranean Conference Centre i Valetta och detta måste betraktas som en organisatorisk fullträff. Byggnaden har en lång historia – den uppfördes i slutet av 1500-talet och tjänade ända fram till tiden efter första världskriget som sjukhus. Under andra världskriget skadades byggnaden svårt av axelmakternas bombraider mot Malta, men den har restaurerats på ett mycket värdigt sätt och invigdes för sitt nya ändamål förra året. Spelsalen som var inte mindre än 160 m lång hade tidigare tjänat som sjuksal med plats för 900 patienter. Den rymde alltså mer än väl såväl publik som de 600 spelarna.

Sverige representerades i Malta av Ulf Andersson, Lars Karlsson, Lars-Åke Schneider, Harry Schüssler med Tom Wedberg och Nils-Gustaf Renman som ersättare. Det svenska laget startade lovande men hade påtagliga svårigheter att hävda sig mot de stora schacknationerna. I skrivande stund har halva olympiaden spelats och det är naturligtvis omöjligt att säga något om lagets framtidsutsikter. Det skall emellertid noteras att Sverige styrkemässigt enligt Elos ratingmetod intar tionde plat-

sen bland de 82 nationerna efter i tur och ordning Sovjet, Ungern, Jugoslavien, Holland, Tjeckoslovakien, England, USA, Rumänien och Israel.

Ungerns lag var i stort sett samma lag som erövrade guldmedaljerna i Buenos Aires 1978. Det bestod av Portisch, Ribli, Sax, Csom och Farago samt Pinter. De bägge senare hade gått in i stället för Adorján och Vadasz som av olika orsaker fått stanna hemma. Det ungerska laget var utomordentligt starkt och ryckte snabbt till sig ledningen. Allt tydde på att laget besjälades av en stark vilja och förmåga att försvara guldplatsen från Buenos Aires.

I Buenos Aires fick sovjetlaget, som varit ständig guldmedaljör sedan 1952, uppleva smälken att förvisas till silverplats. Sovjet mönsttrade nu i Malta en i grunden förändrad laguppställning – från Buenos Aires var bara Polugajevskij kvar. Sovjetlaget leddes av Anatolij Karpov och vidare hade man satt in Tal, Geller samt Balasjov och Kasparov. Karpov verkade oinspirerad och spelade en lång serie remipartier; inte ens som vit gjorde han allvarliga vinstförsök. Vinstprocenten var inte heller påfallande för de övriga ordinarie sovjetspelarna. Det var mestadels reserverna som stod för poängplockningen och då särskilt juniorvärldsmästaren Garri Kasparov vid sista bordet. Kasparov blev matchvinnare i flera uppgörelser, när han kom till Malta hade han spelat utan förlust i nästan två år eller sedan 1978 års Sovjetmästerskap. Kasparov startade med tre segrar men i femte ronden fick han en ordentlig läxa av bulgaren Georgiev. Denne hade i beredskap en preparerad variant av sicilianskt som han fick möjlighet att pröva mot Kasparov. Georgiev offrade bägge springarna på ett tidigt stadium och hans offerspel ledde snabbt till en vunnit ställning. Kasparov blev märkbart skakad, och när Georgiev i 21 draget skulle byta av Kasparovs löpare på e7, flög Kasparov upp och förklarade draget ogiltigt. Kasparov hävdade att Georgiev samtidigt rört en bonde på d6 och påfordrade att Georgiev skulle slå denna bonde. Det hade betytt både torn- och partiförlust för bulgaren. Överdoma-

ren Lothar Schmid avvisade emellertid protesten; Kasparov kämpade desperat vidare och fogade sig i sitt öde först efter 63 drag. Men för ett ögonblick hade den unge ryssen, burens kanske av alltför många framgångar, tappat ansiktet och avslöjat en mindre tilltalande bad loser-anda.

1978 års bronsmedaljörer, USA, hade inte kunnat mobilisera sitt starkaste lag. Årets segrare i USA-mästerskapet Evans samt Browne och Kavalek hade exempelvis uteblivit av ekonomiska skäl. De hade inte fått igenom sina ekonomiska krav. Av det gamla laget var bara Tarjan kvar. USA-laget leddes nu av exryssen Alburt som verkade helt ur slag; han hade en vinstprocent på 38 och förlorade bland annat mot Ljubojević sedan han i trettonde draget satt bort pjäs. Det amerikanska laget startade också svagt med inte mindre än tre förluster på de sju första ronderna.

I det västtyska laget, fyra i Buenos Aires, saknades Unzicker och Hübner, vilken senare förbereder sig för VM-kvalfinalen mot Kortjnoj, Kortjnoj uteblev också av samma orsak från Malta.

Det blev Sovjet som med en fin spurt lade beslag på guldmedaljerna i 1980 års OS.

Fr.o.m. 12:e ronden låg Ungern och Sovjet lika och det gjorde de även sedan sista ronden spelats, båda nådde 39 poäng. Efter särskiljning stod Sovjet som segrare med en(!) kvalitetspoäng.

Det svenska laget råkade ut för en formsvacka ungefär strax efter "halvlek", avancerade så småningom men en förlust mot Israel i sista ronden placerade svenskarna på en delad tiondeplats.

Resultat för de främsta: Sovjet 39, Ungern 39, Jugoslavien 35, USA 34, Tjeckoslovakien 33, England, Polen 32,5, Israel, Canada 32, Sverige, Holland, Rumänien, Kuba 31,5.

*

Sovjet segrade även i damolympiaden med 32,5 poäng, dock oväntat knappt före Ungern 32 som alltså återigen tog en silvermedalj. Polen blev trea med 26,5 poäng. Det svenska damlaget avancerade genom seger mot Japan i sista ronden och hamnade på delad 17:e plats med 21,5 poäng.

TFS återkommer självfallet till OS i nästkommande nummer, det första 1981. Vi ses!

Kommande turneringar

Krylbo SK – Juniorturnering

Tid: 5–6/1 1981. Turneringen är öppen för spelare födda 1961 eller senare. **Upplysningar:** Olle Ekengren 0266/106 42.

Nässjö SK – Högländsträffen

Tid: 5–6/1 1981, personlig anmälan i spellokalen 5/1 senast kl 13.30. **Spelplats:** Hotell Högländ. **Spelform:** Snabbschack 15 min per spelare/parti. Klass M (SSF klass I eller högre, eller rating min. 1900) övriga klass I. Tävlingsens vidare utformning blir beroende av antalet spelare. **Priser:** Klass M 1. Kr 1000:–, klass I 1. Kr 500:–. Dessutom ytterligare kontantpriser och hederspriser, allt beroende på deltagarantal. **Anmälan:** Senast 4/1 till L O Arvidson, Hembygdsgratan 17 H, 571 00 Nässjö, 0380/110 96. Ange rating. Startavgiften Klass M Kr 50:– och klass I Kr 30:– kan erläggas vid start. Hotell Högländ erbjuder speciella weekendarrangemang.

Nacka SK – Sanktionerade turneringar klass I, II och III.

Tid: 7–15/2 1981. Rond 1 kl 10.00. **Priser:** 1200/125/75 i samtliga klasser. **Anmälan:** Senast 2/2 1981 genom inbetalning av startavgiften Kr 100:– på pg Nacka SK, 82 95 62-8. Ange rating. **Upplysningar:** Paul Lichtenstein 08/94 94 63, Björn Gambäck 08/717 38 88.

Jönköpings SS – Sanktionerade turneringar klass I, II och III

Se TFS/9, sid. 282. **Upplysningar** Algot Strandberg 036/12 62 94.

Året som gått

Det är naturligtvis ett problem, detta, att Tidskrift för Schack som regel måste begränsas till 32 sidor (med undantag av bl.a. detta nummer), liksom till 10 nr per år. När vi rotar i skrivbordslådorerna finner vi material som skulle kunna fylla ytterligare 10, 20, kanske 30 TFS-nummer. Här finns händer som absolut skulle varit med, sådant som var nästan självklart, sådant som var högt intressant etc. Men det har blivit som det blev. Dock här ett rundsväp, utan all kronologisk ordning, vi plockar här och var allteftersom det faller sig.

Vi börjar med några partier från Limhamn Open, det är Bo Plato som här står för texten:

Nr 300 BENONI

Gunnar Johansson
Lundby SS

Hans Friberg
Lidköpings SS

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. Sc3 e×d5 5. c×d5 d6 6. e4 g6 7. f4 Lg7 8. Lb5† Sbd7 9. e5 d×e5 10. f×e5 Sh5 11. e6 f×e6 12. d×e6 0-0 13. e×d7 L×c3† 14. b×c3 Dh4† 15. Kd2 Tf2† 16. Se2 L×d7 17. Db3† Kh8 18. L×d7 Td8 19. De6 Sf4 20. De5† Kg8 21. Te1 T×d7† 22. Kc2 Te7 23. Db8† Kf7 24. L×f4 g5 25. L×g5 D×g5 26. Dd6 Df5† 27. Kb3 Td7 28. Dg3 c4† 29. Kb4 a5† 30. Ka4 b5† 31. K×a5

31. – De5? 32. D×f2! D×f2 33. Tf1 och vit vann efter tidskontrollen.

Favoriten som försvann – det var Tibor Karolyi. Men i följande parti, där han själv svarar för kommentarerna, spelade han mycket starkt:

Nr 301 SICILIANSKT

Tibor Karolyi
Ungern

Staffan Söderlund
SK Kristallen

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e5 7. Sb3 Le6 8. f4 Dc7 9. a4 Le7 10. 0-0 0-0 11. Kh1 Sbd7 12. a5 Tac8? (Bättre var 12. – e×f4 eller 12. – Tf8. A-tornet skall stå kvar för att gardera a6 vid en eventuell fram-

stöt med b-bonden) 13. f5 Le4 14. L×e4 D×c4 15. Ta4 Dc6 16. Dd3 (Nu står vit bra. Men observera att 16. g4 hade varit dåligt på grund av följande variant: 16. – b5 17. a×b6 S×b6 18. T×a6 S×e4 19. T×b6 Sg3†† 20. Kg1 D×b6† 21. Tf2 Sh1! Tfe8 17. Le3 (En annan intressant variant är 17. Lg5 S×e4 18. L×e7 S×c3) Sb8 18. Sd2! (Aktiverar den sista pjäsen) Dd7 19. Sc4 Te6 20. Sb6 Dd8 21. Lg5! (Vit försöker framtvinga en "guldspringare" på d5 mot en svartfältad löpare) Sfd7 22. L×e7 T×e7 (22. – D×e7 23. Sd5 Dd8 24. b4 med fördel) 23. Sbd5 Sc5? (Bättre var 23. – Te8 men vit har ändå fördel efter 24. b4) 24. Dg3 Te8 (Om 24. – S×a4 25. f6 osv) 25. f6 g6 26. Se7† T×e7 27. f×e7 D×e7 28. Sd5 Dd8 (Om 28. – Dc6 29. Sf6† Kg7 30. Dh4 h5 31. Ta3 med fortsatt angrepp) 29. Sf6† Kh8 (Om 29. – Kg7 30. Dh4 Dh8 30. – h5 31. S×h5†) 31. Sh5† Kh6 32. Sg7† K×g7 33. Df6†) 30. Dh3 h5

31. S×h5

1-0.

Tibor anger följande varianter: 31. – S×a4 32. Sf6† Kg7 33. Dh7† Kf8 34. Dg8† Ke7 35. Sd5† Kd7 36. T×f7† Kc8 37. Tf8.

Eller: 31. – Dd7 32. Tf5! g×h5 (32. – D×f5 33. e×f5 S×a4 34. Sg3† Kg7 35. f6† K×f6 följt av 36. Dh4† och D×a4) 33. Dg3 D×f5 34. e×f5 S×a4 35. f6.

Nr 302 SICILIANSKT

Sören Riis
Danmark

Thomas Ernst
Limhamns SK

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 0-0 8. Dd2 Sc6 9. 0-0 d5 10. S×c6 b×c6 11. e×d5 S×d5 12. S×d5 c×d5 13. D×d5 Dc7 14. Dc5 Db7 15. Da3 Lf5 16. Db3 (En nyhet, säger de teorikunniga) Dc7 17. Ld4 Tfe8 18. c4 e5 19. Lc3 Tab8 20. Da4 Lh6† 21. Ld2 Db6 22. Da3 Lf8 23. Dc3 Da6 24. Da5

24. – La3! 25. Dc3 T×b2 26. D×b2 T×c4† 27. Lc3 L×b2† 28. K×b2 Db6† 0-1.

Så här gick det till när Pia besegrade "Pinge":

Nr 303 ENGELSKT

Per-Inge Helmertz
Lunds ASK

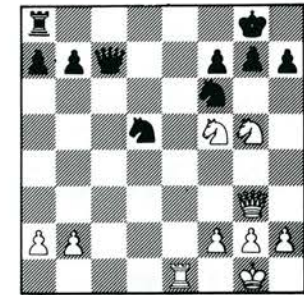
Pia Cramling
SK Passanten, Huddinge

1. c4 Sf6 2. Sf3 c5 3. Sc3 Sc6 4. d4 c×d4 5. S×d4 e6 6. g3 Lc5 7. Sb3 Lb4 8. Lg2 d5 9. 0-0 d×c4 10. Sd2 0-0 11. S×c4 De7 12. Ld2 Td8 13. Te1 e5 14. L×c6 b×c6 15. Da4 Le6 16. Se4 S×e4 17. L×b4 c5 18. La5 Td4 19. e3 T×c4 20. T×c4

20. – Sg5! 21. Td1 Db7 22. Ld8 Sh3† 23. Kf1 L×c4† 24. D×c4 Df3 25. Td2 Dh1† 26. Ke2 Sg1† 27. Kd3 T×d8† 28. Kc3 T×d2 29. K×d2 Dc6 30. b4 Dd7† 31. Ke1 c×b4 32. D×b4 h6 33. h4 Dd3 0-1.

Så till sist en liten kombinatorisk pärla. Den hittar vi i följande ställning, från partiet mellan Ingvar Andreasson, SK Kamraterna, Göteborg (vit) och Stellan Brynell, Limhamns SK:

Här spelade vit 27. Se7†! och den springaren kan som synes inte slås. Efter 27. – Kf8 28. S×d5 D×g3 kom 29. S×f6!! med hotet Sg×h7 matt. Det följde 29. – g×f6 30. S×h7† Kg7 31. h×g3 Te8 32. S×f6 K×f6 33. Te2 och med två merbönder var saken klar för vit!

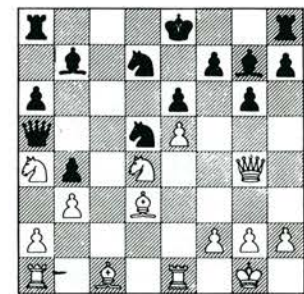

Vesterhavsturneringen i Esbjerg dominerades av IM Artur Jusupov, Sovjet, som också var ute efter en sista in-teckning i GM-titeln. Detta lyckades också då Jusupov segrade på 9 1/2 poäng, vilken poängsumma var just vad som erfordrades. Därefter följde Mestel 8, Savon 7 1/2, Ole Jakobsen 6 1/2, Jens Kristiansen 6 1/2, Fuller, Australien 6, Plachetka 5 1/2, Iskov 5 1/2, Csom 5 1/2, Sloth 5, Erling Mortensen 4 1/2, N. J. Fries Nielsen 4 1/2, J.O. Fries Nielsen 3 1/2. Darga måste bryta pga sjukdom efter en fin start med 2 1/2 poäng på 4 partier, bl.a. följande som bedömdes som ett av turneringens bästa.

Nr 304 DAMGAMBIT

Darga – Iskov

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c6 4. Sf3 Sf6 5. e3 Sbd7 6. Ld3 d×c4 7. L×c4 b5 8. Ld3 Lb7 9. e4 b4 10. Sa4 c5 11. e5 Sd5 12. 0-0 c×d4 13. Te1 g6 14. S×d4 a6 15. Dg4 Da5 16. b3 Lg7

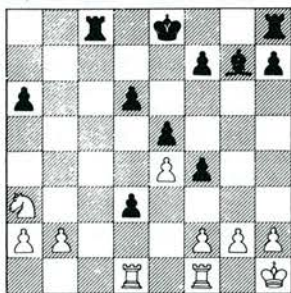

17. S×e6 f×e6 18. D×e6† Se7 19. Lg5 Lf8 20. Le4 Ld5 21. L×d5 D×d5 22. Dd6 Db5 23. e6 Td8 24. e×d7† T×d7 25. Df6 Tg8 26. Tacl Db7 27. Sc5 1-0

Nr 305 SICILIANSKT

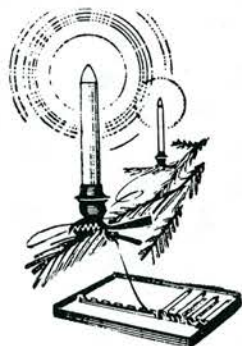
Iskov – Jusupov

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 e6 6. Sdb5 d6 7. Lf4 e5 8. Lg5 a6 9. Sa3 b5 10. L×f6 g×f6 11. Sd5 f5 12. Ld3 Le6 13. Dh5 Lg7 14. 0-0 f4 15. Kh1 Se7 16. c4 b×c4 17. S×e7 c×d3 18. Sf5 L×f5 19. D×f5 Dc8 20. D×c8 T×c8 21. Tadt

21. – d5 22. e×d5 e4 23. b3 0-0 24. Sc4 Tcd8 25. d6 Lc3 26. a3 Tfe8 27. g3 e3 28. g×f4 e2 29. Tg1† Kf8 0-1

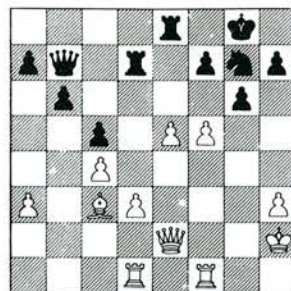
I International Chess Open Lugano segrade Toth på 7½ poäng före ett koppel 7-poängare, Soos, Osmanović, Werner, Unzicker, Tatai, Grünfeld och Casa. Göteborgaren Gösta Svann, SK Kamraterna, kom högt upp med 6 poäng och tog förstapriset i den inbakade turneringen "juniorer upp till 18 år". I rond 4 besegrade han italienaren IM Tatai på följande sätt:

Nr 306 FLANKSPEL

Svann – Tatai

1. Sf3 Sf6 2. g3 b6 3. Lg2 Lb7 4. c4 c5 5. 0-0 g6 6. b3 Lg7 7. Lb2 0-0 8. Sc3 Sa6 9. d3 d5 10. e3 d×c4 11. b×c4 Sb4 12. Se1 L×g2 13. K×g2 Dd7 14. De2 Tfd8 15. Td1 Db7† 16. Kgl Td7 17. f4 Tad8 18. a3 Sc6 19. Sf3 Se8 20. h3 e6 21. Kh2 Te7 22. e4 Sd4 23. S×d4 L×d4 24. e5 L×c3 25. L×c3 Ted7 26. g4 Sg7 27. f5 e×f5 28. g×f5 Te8

29. e6 f×e6 30. f×g6 h×g6 31. Tf6 Tf7 32. T×g6 e5 33. Tdg1 T8e7 34. L×e5 Dd7 35. T×g7† T×g7 36. T×g7† T×g7 37. L×g7 D×g7 38. Dg4 Kf7 39. D×g7† K×g7 40. Kg3 a6 41. a4 1-0

IM Andy Soltis segrade i Marshall International, en 10-ronders öppen turnering som för tredje gången spelats i New York. Segern innebar en GM-titel för Soltis, som tog 8 poäng och närmast följdes av Lein 7½ och Biyiasis och Blocker 7.

I det isländska mästerskapet segrade endast 17-åriga Jóhann Hjartarson på 9 poäng före Helgi Olafsson 7½, Ingvar Asmundsson 6½ och Jóhannes G. Jónsson på samma poäng. Hjartarson vann även isländska blyxtmästerskapet, vi presenterar detta stora schacklöfte för TfS-läsarna genom att återge hans vinstparti mot H. Olafsson i tionde ronden:

Nr 307 BENONI

Hjartarson – H. Olafsson

1. d4 Sf6 2. e4 c5 3. d5 g6 4. Sc3 Lg7 5. e4 0-0 6. Le2 e5 7. Lg5 d6 8. Dd2 Sa6 9. h4 Sc7 10. Sh3 a6 11. a4 Tb8 12. a5 b5 13. a×b6 T×b6 14. f3 Ld7 15. Sf2 Db8 16. Sd3 Sh5 17. g4 Sf4 18. Ta2 h6 19. L×f4 e×f4 20. e5 Se8 21. e×d6 Ld4 22. Se4 Le3 23. Dc2 Dc8 24. Ta5 f5 25. Se×c5 f×g4 26. S×d7 D×d7 27. e5 g3 28. Lf1 S×d6 29. c×b6 L×b6 30.

T×a6 Te8† 31. Kd1 Te8 32. Se5 Sf5 33. S×d7 Se3† 34. Ke2 T×c2† 35. Kd3 Th2 36. Tg1 S×f1 37. T×f1 g2 38. Tfa1 Th1 39. T×b6 Kg7 40. Se5 1-0

21-åriga Ingvar Andréasson, SK Kamraterna, Göteborg, kom högst sensationellt fyra i den stora turneringen Manchester Open som spelades i september. Segrade gjorde Sax och Nunn på 7 poäng före Ledermann 6½. Och därefter Ingvar med 6 poäng, nästan otroligt, han distanserade bl.a. spelare som Langeweg, Bednarski, Pytel, Hartoch och Morris, USA. Mot engelsmannen Yeo gick det så här:

Nr 308 DAMGAMBIT

Andréasson – Yeo

1. Sf3 Sc6 2. d4 d5 3. e4 Lg4 3. Sc3 e5 5. c×d5 L×f3 6. g×f3 e×d4 7. d×c6 d×c3 8. c×b7 D×d1† 9. K×d1 Td8† 10. Kc2 c×b2 11. L×b2 Tb8 12. f4 T×b7 13. Lg2 Tb6 14. Le5 c5 15. Le7 Tg6 16. Le4 Te6 17. Ld5 T×e2† 18. Kd3 T×f2 19. Lc6† Ke7 20. Thg1 Kf6 21. Tae1 Se7 22. Le5† Ke6 23. Le8 Kd5 24. Ke3 T×h2 25. L×f7† Kc6 26. Le8† Kb6 27. Tb1† Ka6 28. Lb5† Kb7 29. Ld7† Ka6 30. Tgd1 Th6 31. Lb5† Ka5 32. Lc7† Tb6 33. L×b6 K×b6 34. Le8† Kc7 35. Ke4 Sc6 36. L×c6 K×c6 37. Td8 e4 38. Tbb8 c3 39. Kd3 1-0

Louis D. Statham International, Lone Pine: Dzindziasvilij 7, Miles 6½, Larsen, Geller, Albur, Balasjov, Gheorghiu 6, Federowicz, Ermenkov, Peters, Panno, Gligorić 5½ etc. Turneringen var synnerligen stark, långt bak i slutresultatet hittar vi namn som Reshevsky, Torre, Bisguier, Shamkovich, Liberzon, Lein, Browne och Grefe.

Sverre Heim segrade i årets norska mästerskap med 7½ före, på delad andraplats, Ole Chr. Moen och Øystein Sande 5½. Därefter följde Ragnar Hoen 5, Thomas Heiberg 4½, Aleks Semakoff, Bjørn Tiller 4, Petter Stigar, Erling Kristiansen, Thor Geir Harestad 3. Juniormästare blev Johan Berg. Vi visar ett fint parti från NM:

Nr 309 ENGELSKT

Heim – Heiberg

1. Sf3 c5 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. c4 Sc6 5. 0-0 Sf6 6. d4 c×d4 7. S×d4 0-0 8. Sc3 S×d4 9. D×d4 d6 10. Dd3 a6 11. Le3 Lf5 12. Dd2 Dc7 13. Tacl Tac8 14.

b3 Tfe8 15. Tfd1 Db8 16. Lb6 Ld7 17. e4 Lg4 18. f3 Le6 19. Lf1 Sd7 20. Ld4 L×d4 21. D×d4 Se5 22. Df2 Tc5 23. f4 Sg4 24. Dd4 Dc8 25. b4 Tc6 26. Sd5 Sh6 27. Dd2 f5 28. e×f5 L×f5 29. Te1 Kf7 30. a3 Sg8 31. Lg2 Lh3 32. Lf3 Lg4 33. Lh1 Lh3 34. Dd4 Dd8 35. Tcd1 Le8

36. Td2?! e5 37. f×e5 d×e5 38. T×e5 T×e5 39. D×e5 Sf6 40. Tf2 Lf5 41. S×f6 (om 41.–T×f6 42. Ld5† Kg7 43. g4 L×g4 44. D×f6 D×f6 45. T×f6 K×f6 46. L×b7) 1-0

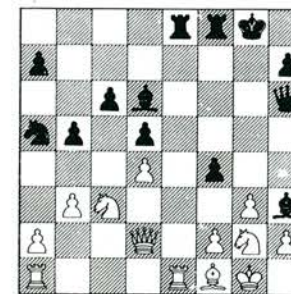

Nu hämtar vi ett parti från Plovdiv Festival:

Nr 310 DAMGAMBIT

Tjavarov – Georgiev

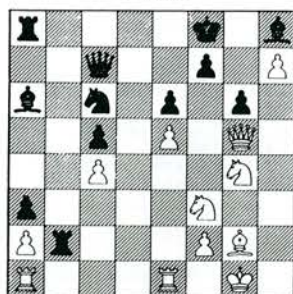
1. d4 d5 2. Sf3 Lf5 3. c4 e6 4. Sc3 Sf6 5. c×d5 e×d5 6. Db3 Sc6 7. Lg5 Sa5 8. Dd1 c6 9. L×f6 D×f6 10. e3 Ld6 11. Ld3 0-0 12. 0-0 Lg4 13. Le2 Dh6 14. g3 Tae8 15. Sh4 Lh3 16. Sg2 b5 17. b3 f5 18. Te1 g5 19. Dd2 f4 20. e×f4 g×f4 21. Lf1

21. – f×g3 22. D×h6 g×f2† 23. Kh1 f×e1 D4. T×e1 T×e1 0-1

Från USIC-mästerskapen i Borås får följande partislut ej falla i glömska, det är onekligen värt ett diagram:

Ajanski

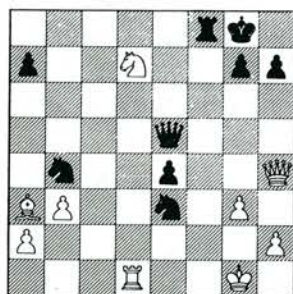
Popov
Vit vid draget

Såväl vit som svart har angrepp men kan partiet avgöras i ett drag? Jo, genom **1. Df6!!**

*

USA-mästerskapet spelades i Greenville, en mindre ort i Pennsylvania. Segern delades mellan Walter Browne, Larry Christiansen och Larry Evans. Fältets "dark horse" var titellöse Joe Bradford. Han kom visserligen inte på någon tättplats men ställde till en del bekymmer för mästerskapsaspiranterna. Christiansen fick notera en nolla och så här slutade mötet mot Byrne:

Byrne

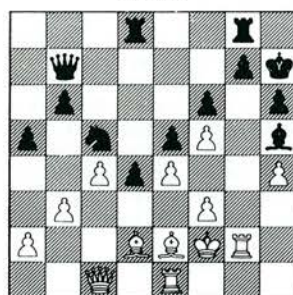
Bradford

Svart står på vinst men spelade, i stället för t.ex. 1. - Dd6, 1. - Dd4? varpå följde 2. D×h7†! K×h7 3. S×f8† Kg8 4. T×d4 Sbc2 5. T×e4 1-0

Dortmunds första internationella storturning slutade med seger för Raymond Keene, England, före Murray Chandler, Australien. Turneringssegraren visar en vacker vinstfortsättning i partiet mot Bellon.

Keene

Bellon

Det följde 1. - L×f3 2. K×f3 (2. L×f3 strandar på 2. - Sd3†) S×e4 och nu var det svårt för Bellon, eller snarare sagt omöjligt, att rädda partiet. Fortsättningen blev 3. L×h6 g×h6 4. Tg6 T×g6 5. f×g6† Kg7 6. Ld1 Sc5† och vit gav upp.

*

Lars Karlsson gjorde en fantastisk insats i en internationell turnering i Silkeborg och radade upp 10 vinster innan han i sista ronden noterade sin enda förlust (mot dansken B. Kristensen). Och ändå var det en starkt besatt turnering, FIDE-kategori 5 med IM-norm 7½ poäng. Här slutresultatet: Karlsson 10, Ligterink 7, van der Sterren 7, Taulbut 6, Kristensen 6, Iskov 5, Mortensen 4½, C. Hansen 4½, B. Jacobsen 4½, J.O. Fries Nielsen 4, Knudsen 4, N.J. Fries Nielsen 3½.

Så här effektivt skötte Lasse försvaret mot en angreppslysten Shaun Taulbut:

Nr 311 SICILIANSKT

Taulbut - Karlsson

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. Lb5† Sd7 4. 0-0 Sf6 5. Te1 a6 6. L×d7† S×d7 7. c3 e6 8. d4 Le7 9. Sbd2 0-0 10. a4 c×d4 11. c×d4 Sf6 12. a5 d5 13. e5 Sd7 14. Sf1 Sb8 15. Ld2 Ld7 16. Sg3 Lb5 17. Db3 Sc6 18. Sh5 b6 19. a×b6 Tb8 20. De3 T×b6 21. Tac1 Lc4 22. S×g7 K×g7 23. Dh6† Kg8 24. Sg5 Ld3 25. S×h7 L×h7 26. Tc3 Lg6 27. Th3 Lf6 28. Lg5 Lg7 29. L×d8 L×h6 30. L×b6 Kg7 31. Lc5 Tb8 32. b3 Ld2 33. Td1 Lb4 34. f4 L×c5 35. d×c5 d4 36. Tg3 Kf8 37. h4 a5 38. Td2 Tb5 39. Tg5 T×b3 40. h5 Le4 41. h6 a4 42. Tf2 Lg6 43. g4 Tb1† 44. Kh2 a3 45. Kg3 Tb2 46. Tf3 a2 0-1

Jacek Bednarski, Polen, segrade i en internationell turnering i Odense med 6½ poäng före Per Knudsen 6 och Walter Morris, USA, 5½. I sista ronden tog Bednarski följande eleganta seger:

Nr 312 WIENERPARTI

Bednarski - Jensen

1. e4 e5 2. Sc3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. d3 Lb4 5. Sge2 d6 6. 0-0 Sa5 7. Sd5 S×d5 8. L×d5 c6 9. L×f7†! K×f7 10. a3 Lc5 11. b4 Lb6 12. b×a5 Lc5 13. c3 d5 14. Le3 L×e3 15. f×e3† Kg8 16. e×d5 c×d5 17. d4 Dg5 18. d×e5 D×e3† 19. Kh1 D×e5 20. Sd4 Ld7 21. Df3 1-0

*

Sotchi (Tjgorin Memorial): Pantjanko 10½, Balasjov 10, Torre 9½, van der Wiel, Vaganian 9, Faragó, Ivkov, Svesjnikov 8, Rasjkovskij, Tsesjkovskij 7½, Arnason 6½, Knaak 6, Spassov, Suetin 5½, Zaitsev 5, Jansa 4½.

Segern innebar stormästartitel för Pantjanko.

I det finska mästerskapet segrade överraskande Jorma Äijälä som ledde från början till slut.

Resultat: Äijälä 11, Raaste 10½, Pirttimäki 9½, Binham, Mäki, Ristoja 9, Hurme, Salonen 8, Välkesalmi 7, Henttinen, Koskinen, Partanen 6½, Piuva 6, Kivipelto 5½, Ebeling 4½, Pyhälä 3½.

Nr 313 FRANCOINDISKT

Henttinen - Äijälä

1. d4 e6 2. c4 Lb4† 3. Ld2 De7 4. Sf3 f5 5. g3 b6 6. Lg2 Lb7 7. 0-0 L×d2 8. D×d2 Sf6 9. Sc3 Se4 10. S×e4 L×e4 11. d5 0-0 12. Tad1 e×d5 13. c×d5 Tf6 14. Sh4 L×g2 15. S×g2 Sa6 16. Dd3 Sc5 17. Dc4 Dd6 18. b4 Se4 19. f3 b5 20. Dd4 Sg5 21. Sf4 a5 22. a3 a×b4 23. a×b4 Ta4 24. Tb1 Se6 25. S×e6 T×e6 26. e3 Te5 27. Tfd1 Ta3 28. Dc5 Dh6 29. Ta1 d6 30. Dd4 Ta×e3 31. Ta8† Kf7 32. Df4 g5 33. Dd4 Dh3 34. Tf1 Te2 0-1

Europa-Cupvinnaren Burevestnik från Moskva försvarade sin titel i sovjetiska lagmästerskapet. Med laget Balasjov, Jusupov, Dolmatov, Bagirov, Georgadse, Rasuvajev, Kotjev och Smyslov segrade Burevestnik på 37 poäng före Avangard Kiev 35½, ZSK Moskva 34, Dynamo Moskva 33.

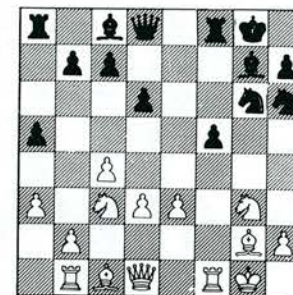
*

20-årige Eric Lobron vann det västtyska mästerskapet som avgjordes i Väst-Bad Neuenahr-Ahrweiler. I frånvaro av framförallt Hübner, Hecht, Unzicker och Darga avverkade 24 spelare 11 ronder med följande resultat: Lobron 8, Feustel, Hermann, Kunsztowicz 7, Bastian, Dankert, Ostmeier, Pachman 6½ etc. Vi återger en miniatyr från tredje ronden:

Nr 314 ENGELSKT

Stoll - Kunsztowicz

1. c4 g6 2. Sc3 Lg7 3. g3 d6 4. Lg2 e5 5. e3 Sc6 6. Sle2 Sh6 7. a3 a5 8. Tb1 0-0 9. d3 f5 10. 0-0 g5 11. f4 g×f4 12. g×f4 Se7 13. Sg3 e×f4 14. T×f4 Sg6 15. Tff1

15. - f4! 16. e×f4 Ld4† 17. Kh1 Sg4 18. Sce4 S×h2 19. Sg5 Lg4 20. Sf3 S×f3 0-1

I stormästarturneringen i Biel segrade överraskande Y. Grünfeld, Israel. Avgörande för slutsegern var vinsten mot GM Lionid Shamkovich, USA. Grünfeld fick 8½ poäng av 11, därefter följde Shamkovich och Carlos Cuartos, Colombia, 7½, Wirthensohn, Pachman, Sahović, Toth 5½, Liberzon 5 etc.

Här finalpartiet i elfte och sista ronden:

Nr 315 CARO-KANN

Grünfeld – Shamkovich

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2 d×e4 4. S×e4 Lf5 5. Sg3 Lg6 6. h4 h6 7. Sf3 Sd7 8. h5 Lh7 9. Ld3 L×d3 10. D×d3 Sg6 11. Ld2 e6 12. 0-0-0 Dc7 13. De2 0-0-0 14. Se5 Sb6 15. La5 Td5 16. L×b6 a×b6 17. Kb1 b5 18. f4 Ld6 19. Sf1 b4 20. Se3 Tb5 21. S3c4 Td8 22. Thf1 Lf8 23. g4 Kb8 24. g5 Sd5 25. g6 f5 26. Sf7 Te8 27. Df3 Sf6 28. Tfel Td5 29. Te5 b5 30. Se3 Td7 31. De2 Da5 32. d5 c×d5 33. S×d5 Da6 34. S×f6 T×d1† 35. D×d1 g×f6 36. Dd7 f×e5 37. D×e8† Dc8 38. D×b5† Db7 39. D×b7† K×b7 40. Sd8† Kc8 41. S×e6 e×f4 42. Kc1 1-0

Som vanligt spelades flera andra turneringar samtidigt med stormästarturneringen. Vi nöjer oss med att nämna den internationella damturneringen, där M.C. Vreeken, Holland, segrade på 10 p före G. Fischdick, BRD 8½ och E. Pritchard, England, 7½, och juniorernas inbjudningsturnering som vanns av de Wit, Holland, på 8½ poäng före Rasmussen, Danmark, 7½ och Adler, Schweiz, 7.

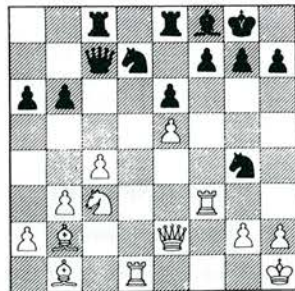

Politiken Cup 2 i Köpenhamn såg Smyslov som segrare på 7½ poäng (ingen förlust) före Mitjaltjisjin på samma poäng, även han o-segrad. Närmast följde Bednarski, Brinck-Claussen, Fuller, Australien och A. Poulsen 7. Skönhetspriset erövrades av Jan Plachetka för följande vinst mot V. Ravi Kumar, Asiens juniormästare:

Nr 316 SICILIANSKT

Plachetka – Ravi Kumar

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Ld3 Sf6 6. 0-0 d6 7. c4 Le7 8. Sc3 0-0 9. b3 b6 10. Lb2 Lb7 11. De2 Sbd7 12. Tad1 Dc7 13. Lb1 Te8 14. f4 Tac8 15. Sf3 Lf8 16. Kh1 Lc6? 17. e5! L×f3 18. T×f3 d×e5 19. f×e5 Sg4

20. T×f7!! K×f7 21. D×g4 g6 22. Se4 Sc5 23. Sf6 Ted8 24. Tf1 Kg7 25. S×h7! Sd3 26. S×f8 T×f8 27. T×f8 T×f8 28. L×d3 Df7 29. h4 Td8 30. Le4 Td2 31. Le1 Df1† 32. Kh2 D×c1 33. D×g6† Kf8 34. Df6† Kg8 35. D×e6† Kg7 36. Df6† Kg8 37. e6 1-0

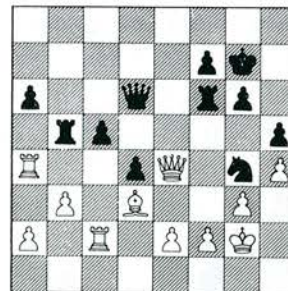
En av årets största tävlingar var Tungsramturneringen som nyligen avgjordes i Baden/Wien, inte mindre än 12 stormästare ingick i startfältet. Segern delades mellan Spasskij och Beljavskij på 10½ poäng före Nunn 10. Sedan följde Vaganian, Byrne 9, Smejkal 8½, Liberzon, Seirawan 8, Gheorghiu 7½, Stean, Adorján, Miles 7, Gligorić 6½, van der Wiel 6, Hölzl 3½, Janetschek 2.

Beljavskij var i ensam ledning inför 14:e ronden men förlorade då mot tvåan Spasskij för att sedan komma jämsides med denne efter vinst i 15:e och sista ronden över Gheorghiu, Spasskij remiserade mot Adorján.

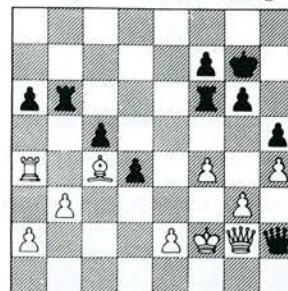
Nr 317 DAMINDISKT

Beljavskij – Spasskij

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Le7 6. 0-0 0-0 7. d5 e×d5 8. Sh4 c6 9. c×d5 c×d5 10. Sc3 Sa6 11. Sf5 Sc7 12. Lf4 Lc5 13. Te1 Le6 14. Se4 g6 15. S×c5 b×c5 16. L×c7 D×c7 17. Se7† Kg7 18. S×d5 L×d5 19. L×d5 Tab8 20. b3 Tfe8 21. Lf3 De5 22. Dd2 d6 23. Tfd1 Tb6 24. Da5 Te7 25. Tc4 Db2 26. Ta4 h5 27. Dd2 De5 28. h4 Td7 29. Te1 Te7 30. Kg2 d5 31. Ta5 Dd6 32. Db2 d4 33. Tc4 Sd7 34. Dc1 a6 35. Tc2 Tb5 36. Ta4 Se5 37. Df4 Te7 38. Le4 Te6 39. Ld3 Tf6 40. De4 Sg4 (avbrott)

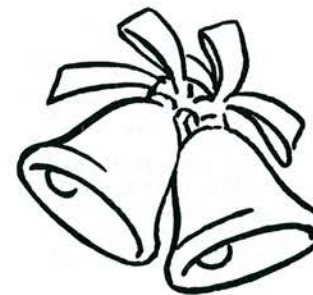

41. f3 Se3† 42. Kf2 S×c2 43. L×c2 Dd7 44. Ld3 Dh3 45. f4 Tbb6 46. Lc4 Dh2† 47. Dg2

47. – T×f4† 48. g×f4 D×f4† 49. Kg1 Tf6 50. T×a6 De3† 51. Kh2 Tf4 52. Dg3 De4 53. Ta7 T×h4† 54. D×h4 D×h4† 55. Kg1 De1† 56. Kg2 h4 57. T×f7† Kh6 58. Tf3 g5 59. Ld3 Kg7 60. Lc4 g4 0-1

I mästarturneringen gick segern till Horvath 9½ poäng före Raicević och Sheeren 8½.

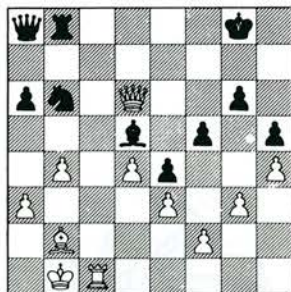

Från en internationell turnering i Guarda, Portugal, plockar vi fram följande dramatiska parti-slut:

En bild från Tungsram-turneringen. Utan hjälp av fotografen är det inte så lätt att identifiera alla spelare, vi gör ett försök: Från vänster, undre raden, ser vi Miles, Byrne, Janetschek, två funktionärer och Gligorić, "andra raden" Spasskij, Gheorghiu, två funktionärer, Hölzl, Vaganian. Och så överst en halv funktionär, Seirawan, van der Wiel, Stean, Beljavskij, Golombek, (tävlingsledare), Smejkal, Liberzon, Adorján och Nunn. Foto: Fotohaus "Adria".

L. Santos

A. Ferreira

1. - Sc4!! 2. D×g6† Kf8 3. D×f5† Ke8! 4. T×c4? L×c4 5. De5† Kd7 6. Dg7† Kc6 7. d5† L×d5 8. Dc3† Kb5! 9. g4 Dc6! 10. a4† K×a4 11. Da3† Kb5 12. g×h5 Dc4 13. Le5 Df1† 14. Kb2 D×f2† 15. Ka1 De1† 16. Kb2 Dd2† 17. Kb1 Tg8! 0-1

Om Anton Fridh ställer ett torn i slag mitt i den värsta tidsnöden så kan ju var och en räkna ut att det är något lurtt på gång. Den här ställningen uppkom i Malmömästerskapet.

Dolenc

Fridh

Svarts sista drag var 30. - Dd8-c8. Här följde 31. Sg5! En snabb titt ger vid handen att på 31. - Kg8 följer 32. T×d7! plus Sf6† Och på 31. - Tf8 kommer 32. T×d7 igen. Så svart spelar 31. - D×b7. Sedan följde: 32. Sf7† Kg8 33. Dg3† Kf8 (om 33. -, K×f7 34. Dg7 matt) 34. Dg7† Ke7 35. Sd6† och svart gav upp.

Men inte ens Anton är oslagbar - här visar Conny Holst hur man ska gå till väga. Fast det krävs förstås en del offer..

Nr 318 FROMS GAMBIT

Holst - Fridh

1. f4 e5 2. f×e5 d6 3. Sf3 Df×e5 4. e4 Lc5 5. c3 Sf6 6. d4 e×d4 7. e5 Sd5 8. c×d4 Lb4† 9. Ld2 Sc6 10. Sc3 0-0 11. Ld3 Lg4 12. De2 g6 13. Df2 Sde7 14. a3 La5 15. Lh6 Te8 16. Sg5 Sf5

17. S×f7! D×d4 18. D×d4 Sf×d4 19. 0-0 S×e5 20. S×e5 T×e5 21. Se4 Le2 22. Sf6† Kh8 23. L×e2 S×e2† 24. Kh1 Td8 25. Tad1 Td4

26. Sh5! T×d1 27. T×d1 Te8 28. Lg7† Kg8 29. Sf6† K×g7 30. S×e8† Kf7 31. S×c7 och vit vann.

Nr 319 ALBINS MOTGAMBIT

Johannes Berg - Anders Bodin

1. d4 d5 2. c4 e5 3. d×e5 d4 4. Sf3 Sc6 5. g3 Lb4† 6. Ld2 De7 7. Lg2 S×e5 8. Da4† Ld7 9. D×b4

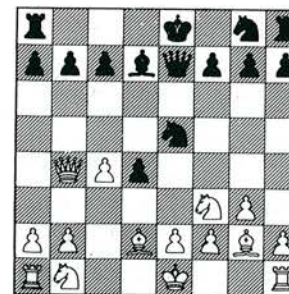
Peter Fransson

Slutspel

Fribonde.

I slutspel är det ofta en fribonde som avgör partiet, vi ska nu titta på några exempel där vit vann genom en stark fribonde.

Jag tar den första ställningen från partiet Lputjan-Vladimirov, Sovjet 1979.

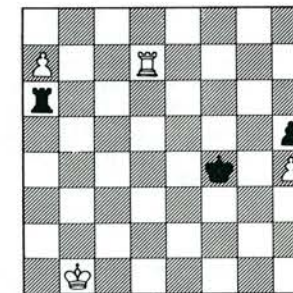
9. - Sd3†

0-1

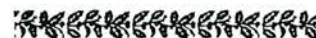
Sånt händer står det i Gästriklands fina årsbok. Jo, det gör så.

*

Så har vi turneringen i Jotahajti - nä, nu får det bestämt vara nog, såväl läsaren som skribenten behöver pusta ut.

Vit vid draget

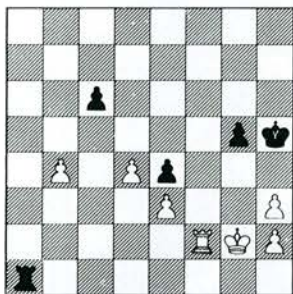
I Tfs/8, sid 250, nämnde vi att "Döderhultspriset" stulits. Så här ser det unika priset ut.

Foto: Hans Svedbark.

Vit är bonde över, men svart hotar att spela sin kung till g4, då han håller remi. Vit måste hindra svarts kung att komma åt den vita bonden på h4. Vits plan är att gå upp med kungen till b6.

Vit spelade: 1. Tg7! (Skär av den svarta kungen från vits h-bonde.) 1. – Ke5 (Svart tänker hindra vits kung med sin kung.) 2. Kb2 (Vit spelar efter sin plan.) 2. – Kd5 3. Tc7! (Banar väg för den vita kungen.) 3. – Ta5 (Svart börjar få ont om drag. Dåligt var 3. – Kd6 4. Th7! Ta5 5. Th6†/5. T×h5? T×a7/5. – Kc7 6. T×h5 T×a7 7. Th7† och vit vinner.) 4. Kc3! (Poängen med draget visar sig efter vits 6:e drag.) 4. – Kd6 5. Th7 Kc6 6. Kd4 (Nu tänker vit spela över sin kung till kungsflygeln.) 6. – Ta4† (Svart har inga bra drag.) 7. Ke5 Ta5† 8. Kf4 Ta4† 9. Kg5 Ta5† 10. Kh6! (Med planen 11. Tg7–g5) 10. – Kd6 11. Tg7 Kc6 (11. – Ke6 12. Tg6† Kf7 13. Kh7! med hotet 14. Tg8.) 12. Tg5 1–0

Den andra ställningen är hämtad från partiet Kasparov – Dolmatov, Sovjetmästerskapet 1979.

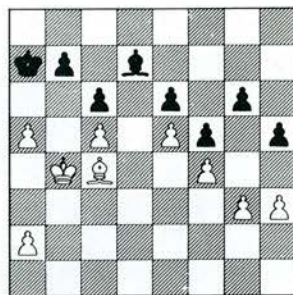

Vit vid draget

1. d5! (Ett bondeoffer som ger vit en stark fribonde på b-linjen. Vit har nu en klar fördel, hans fribonde kommer att ge svart stora problem.) 1. – c×d5 2. Tb2 (Tornet bakom fribonden är en viktig regel. Svart hotade också att spela Tb1.) 2. – Ta6 (Svart måste blockera vits fribonde så tidigt som möjligt.) 3. b5 Tb6 4. Kg3 Kg6 5. Kg4 Kf6 6. Tb4! (Vits idé med draget är att hindra svart att offra bonde med d4, då svart kan få en stark fribonde på e-linjen.) 6. – Kg6 7. h4 g×h4 8. K×h4 Kf5 9. Kg3 Tg6† (En annan möjlighet var 9. – Ke5 10. h4 Kd6 11. Kf4 Kc5 12. Tb1 d4 13. K×e4 Te6† 14. Kf5 T×e3 15. b6 Te8 16. b7 Tb8 17. Ke4 och vit vinner, eller 9. – Kg5 10. h4† Kf5 /10. – Kh5 11. Kh3/ 11. h5 Kg5 12. h6! T×h6 /12. – K×h6 13. Kf4/ 13. b6 Th8 14. b7 Tb8 15. Tb5 Kf6 16. Kf4 Ke6 17. Tb6† Kd7 18. Ke5 Kc7 19.

Tb4 och vit vinner.) 10. Kf2 Th6 (På 10. – Tb6 spelar vit 11. Ke2 med idén Kd2–c3–d4 och om svart försöker hindra den idén med Ke5 så springer vit bara med sin h-bonde.) 11. b6 T×h2† 12. Ke1 Th8 13. b7 Tb8 14. Kd2 (Med planen Kc3–d4 och om svart försöker hindra med Ke5 så spelar vit bara Tb6!) 14. – Ke5 15. Kc3 d4† (Eller 15. – Kd6 16. Kd4 Kc6 17. Tb1 Kd6 18. Tb6† Kc7 19. Kc5 d4 20. Tc6† Kd7 /20. – K×b7 21. Tb6†/ 21. Kb6 d×e3 22. Tc4! och svart är förlorad.) 16. e×d4† Kd5 (16. – Kf4 17. Kc4 e3 /17. – Kf3 18. Kc5 e3 19. Kc6 e2 20. Tb1 och vit vinner/ 18. Kd3 Kf3 19. Tb6 e2 20. Tf6† Kg4 21. K×e2 T×b7 22. Kd3 och vit vinner, svarts kung är avskuren från vits fribonde.) 17. Kd2 1–0 (t.ex. 17. – Kc6 18. Ke3 T×b7 19. T×b7 K×b7 20. K×e4 Kc7 21. Ke5! och vit vinner!)

Den tredje och sista ställningen hämtar jag ur mitt material om likfärgade löpare, ställningen uppkom i partiet Petrosian – Seinalli, Leningrad 1946.

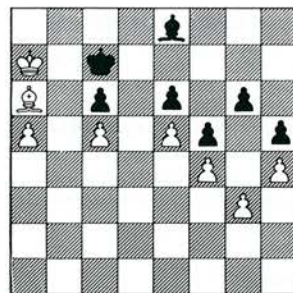

Vit vid draget

Vit står bättre. Svart har alla sina bönder på vita fält, vilket gör att hans löpare blir passiv, man kan också säga att han har alla sina bönder på fel färg (samma färg som sin löpare). Vits löpare står utmärkt placerad medan svarts löpare är dömd att förbli passiv. Vit måste försöka komma vidare på damflygeln.

Partiet fortsatte med:

1. a6! b×a6 (1. – b6 2. a4! följt av 3. c×b6† K×b6 4. a5† och vits kung får fältet c5.) 2. Ka5 Kb7! (Bästa draget, t.ex. 2. – Lc8 3. h4 Ld7 4. L×a6 Le8 5. Lc8 Lf7 6. Ld7! Kb7 7. a4 Kc7 8. Ka6 K×d7 9. Kb7 och vits a-bonde går i dam.) 3. L×a6† Kc7! (3. – Ka7? 4. h4 Le8 5. Lc8 Lf7 6. Ld7! Kb7 7. a4 Kc7 8. Ka6 K×d7 9. Kb7 och vits a-bonde går i dam.) 4. Lc4 Kb7! 5. h4! (Petrosian förkastar nu möjligheten att spela g4.) 5. – Kc7 (5. – Ka7!? 6. La6!) 6. Ka6 Le8† 7. Ka7 Ld7 8. a4 Lc8 9. a5 Ld7 10. La6 Le8 (Det ser ut som att Petrosian har stängt in sig själv, men...)

11. Lc8!! (Det pjäsoffret såg säkert Petrosian innan han gjorde sitt 5:e drag.) 11. – K×c8 (11. – Lf7 12. Ld7! Lg8 13. Le8 Lh7 14. Lf7.) 12. Kb6 Kb8! (12. – Ld7? 13. a6 Kb8 14. a7† Ka8 15. Kc7 Le8 16. Kd8 Lf7 17. Ke7 Lg8 18. Kf8 Lh7 19. Kg7/Nu är vits jakt på löparen över/ 19. – K×a7 20. K×h7 Ka6 21. K×g6 Kb5 22. Kf6 K×c5 23. K×e6 Kd4 24. K×f5 c5 25. e6 och vit vinner.) 13. a6 Ka8 (13. – Ld7? Se 12. – Ld7? 13. a6 Kb8.) 14. Ke7 Ka7 15. Kd8 Lf7 16. Ke7 Lg8 17. Kd7! (Dåligt var 17. Kf8 Lh7 18. Kg7 K×a6 19. K×h7 Kb5 20. K×g6 K×c5 21. K×h5 Kd5 och svart får dam samtidigt som vit.) 17. – Lf7 (17. – K×a6? 18. K×c6 Lf7 19. Kd7 och vits c-bonde går i dam.) 18. K×c6 Le8† 19. Kd6 K×a6 20. c6 Kb6 21. c7 Kb7 22. Ke7! Och svart gav upp!

BOKNYTT

B.T. Batsford Ltd

G.M. Lisitsyn – B. Cafferty: *The Strategy of Chess*. Kart. 162 sid. Beskr. not. Pris: £ 4.50. Ett nytryck från den engelska utgåvan 1976 (First & Second Books of Chess Strategy, förlag The Chess Player). Boken behandlar schackspelets grundprinciper som pjäsernas placering för maximal verkan, bondestrukturer etc. Partixempel och övningsuppgifter hjälper läsaren att förstå författarnas intentioner. G. Levenfish – V. Smyslov: *Rook Endings*. Kart. 224 sid. Beskr. not. Pris: £ 4.50. En fjärde upplaga av denna välkända bok, originalet kom ut 1971. Ett vet man när man spelat schack en tid, det är att partierna mycket, mycket ofta avgörs i ett tornslutspel. Det är svårt att finna en bättre vägledning i tornslutspets svåra konst än denna bok. R.D. Keene – D.N. Levy: *How to Play the Opening in Chess*. Kart. 223 sid. Pris: £ 4.50. J.E. Littlewood: *How to Play the Middle Game in Chess*. Kart. 192 sid. Pris: £ 4.25. L. Barden: *How to Play the Endgame in Chess*. Kart. 128 sid. Pris: £ 3.50. Böckerna, som samtliga har beskrivande notation, ingår i serien The Club Player's Library. En kurs i

schack, helt enkelt, och ingen dålig sådan. Mittspelsboken är nog matnyttigast, böckerna om öppningar och slutspel är av naturliga skäl något summariska men räcker långt ändå. D. Levy – K. O'Connell: *How to Play the King's Indian Defence*. Kart. 112. sid. Beskr. not. Pris: £ 4.50. Ytterligare en bok i samma serie som de tidigare nämnda men nu betydligt mer specialiserad. Ja, egentligen är den inte specialiserad om man med detta menar varianternas mångfald, författarna har i stället ingående behandlat spelöppningens principer, en metod som numera börjar bli allt vanligare. Och bra är detta särskilt när resultatet, som i detta fall, blivit mycket instruktivt.

Alexander Alekhine: *107 Great Chess Battles*. Inb. 256 sid. Alg. not. Pris: £ 7.95. Förlag: Oxford University Press. Aljehins efterlämnade papper kanske man kan säga. Långt sedan han utkommit med sin sista bok kommenterade han partier, vilka nu samlats av E.G. Winter. Tiden sträcker sig från 1939 till 1946 och partikommentarerna är delvis skrivna för A. Pomar som under kriget var Aljehins elev. Partierna är ordnade spelöppningsvis och Aljehin själv deltar endast i en knapp tredjedel av de 107. Boken når väl inte upp till Aljehins legendariska böcker om sin egen karriär eller de stora turneringarna men det räcker långt med en kommentator av hans kaliber.

Iakov Neistadt: *Catastrophe in the Opening*. Kart. 263 sid. Alg. not. Pris: £ 4.00. Förlag: Pergamon Press Ltd. En något nedbantad version av Neistads originalutgåva från 1979. Kvar dock inte mindre än 150 katastrofer att lära sig av (och glädja oss åt, för det gör vi ju!) Från samma förlag föreligger även Y. Estrin – V.N. Panov: *Comprehensive Chess Openings*. Kart. Beskr. not. Volume 1 Open Games 271 sid, Volume 2 Semi-Open Games 192 sid, Volume 3 Closed Games 278 sid. Pris: 3-set £ 15.00 (böckerna kan även köpas separat). I denna översättning av den femte upplagan av "Kurs Debyutov," från 1975 behandlas spelöppningarnas grundregler illustrerade med ca ett 30-tal partier i varje volym. Läsarna ställs inte inför ett överväldigande variantkomplex utan det är idéerna författarna vill lära ut. Och det har de lyckats med, vilket även Botvinnik konstaterar i sitt förord.

Rudi Schmaus

W. Panov – J. Estrin: *Gründzüge der Schacheröffnung. Offene Spiele*. Kart. 204 sid. Pris: DM 24.80. Här alltså den tyska översättningen av tidigare ommända "Kurs Debyutov", enda skillnaden är att notationen naturligtvis är algebraisk. Georg Studier: *Das moderne Blackmar-Diemer-Gambit*. Band 3. Kart. 180 sid.

Pris: DM 22.80. Detta är den tredje boken om BDG-gambiten, tidigare har Diemer och Friedl behandlat spelöppningen. Studier är korrspelelare varför de partier varmed han exemplifierar den nu aktuella varianten 1. d4 d5 2. e4 d×e4 3. Sc3 Sf6 4. f3 e×f3 5. S×f3 Lf5 huvudsakligen är korrspartier. Det blir som väntat kombinationsrika sådana. Något förvånande är att av de från ICCF:s tematurneringar registrerade 284 partierna med denna variant svart vann inte mindre än 54 %. I alla fall en chansrik öppning – för både vit och svart! **Hans Bouwmeester: Der Weg zur Meisterschaft. Kart. 137 sid. Pris: DM 16.80.** En ovanlig bok. Författaren, holländsk IM, korrspelelare på landslagsnivå, OS-lagledare mm, har 20-årig erfarenhet som tränare vilket återspeglas i bokens innehåll. Bouwmeester ger praktiska råd om variantförberedelser, förberedelser inför möten mot kända motståndare, kapitel om avbrutna partier, olika slutspel, spelöppningskartotek, tidsnöd (!) etc. Både underhållande och lärorikt. **S. Samarian: Tilburg 1979. Kart. 30 sid. Pris: DM 8.80.** Här återfinns samtliga 66 partier från denna stora turnering, flera med smärre kommentarer av författaren, västtysk förbundstränare.

LGR.

Siegbert Tarrasch: Dreihundert Schachpartien. Ein Lehrbuch des Schachspiels für geübte Spieler. Nytryck efter 3 uppl. 1925. Edition Olms AG, Zürich 1980. Pris DM 48.-.

Edition Olms har levererat nr 12 i sin stora serie nytugåvor av klassiska schackverk. Den tyske stormästaren Siegbert Tarraschs partisamling "Die moderne Schachpartie" (1912, 1916) utkom sommaren 1980 och på senhösten samma år alltså "Dreihundert Schachpartien" som tidigare upplevt tre upplagor (1895, 1909, 1925). Här finns partier fram till 1895, inte systematiskt ordnade i spelöppningsgrupper utan kronologiskt samlade kring Tarraschs turneringar och matcher. I själva verket är det fråga om en självbiografi, närmare bestämt en analys av den store tyske doktors schackliga utvecklingsgång, illustrerad av hans bästa partier under 20 år. Kommentarer är underbart lärorika, strikt logiskt (förstås) exemplifierande Tarraschs berömda tes om "det bästa draget" i ställningen. Säg vad man vill om hans starka, naiva självkänsla i bedömningen av sina prestationer, måste man dock beundra hans pedagogiska skicklighet och personliga utstrålning. Så många mästare har studerat och berömt honom; inte minst Niemzowitsch och Rubinstein. Nutida unga och äregiriga spelare kan hitta mycket sant, lättbegripligt (och trösterikt) i denna bok.

EU

Våra nytugåvor

Vi vill anmäla följande nytugåvor under 1980:

Göteborgs Schacksällskaps jubileumsturneringar 1920

Ett facsimiletryck av denna berömda turneringsbok. Verket omfattar 244 sidor och har en upplaga av bara 300 exemplar.

Pris inkl. moms och porto Kr. 100:—

Sthig Jonasson

Siciliansk gambit

Den första monografin över denna gambit (1. e4 c5 2. b4 eller 1. e4 c5 2. Sf3 – 3. b4) Även här en begränsad upplaga av 500 ex. Offsettryck med diagram Kr. 24:—

Vi kan även erbjuda följande facsimiletryck:

Mandal: Det första kända svenska schackpartiet 22 sid. med diagram. Uppl. 120 ex. 18:—

Tidskrift för Schack Febr. 1930 facsimile (uppl. 100 ex.) för komplettering av årgång 1930 20:—

Begär även våra antikvariska listor och listor över årgångar och lösa nr. av TFS och Schackvärlden.

SCHACKBULETINENS FÖRLAG
Box 323, 751 05 UPPSALA 1

Vinn i Luffarschack

I november i år blev jag svensk mästare i Luffarschack. Nu delar jag med mig av mina hemligheter i mitt kompendium:

- Hur man vinner i Luffarschack
- Hur man spelar Renju (japanskt Luffarschack)

Ur innehållet: Olika spelöppningar, strategiska och taktiska "tumregler", ett avancerat system för att vinna, tävlingspartier, historia, 26 övningar, 12 problem m.m. 100 sid.

Kompendiet kostar 39 kr + frakt.

Billigast köper Du genom att sätta in 43 kr på mitt postgirokonton 450 78 85-4.

Tommy Maltell

Hisingsången 63
552 61 Jönköping. 036/12 88 54

Schackmagasinet

Schackmagasinets novembernummer gick i ljud just när OS på Malta hade börjat och handlade följdriktigt mest om svenska olympiska förhoppningar- och framgångar.

Lars G. Warne rapporterade från Malta om ställningen efter 3 rondan, då det såg bra ut för herrlaget men inte för damerna. En protestolympiad blev detta genast med klagomål på förläggning och måltider. Ett hårt spelprogram medför stora krav på livet utanför spellokalen. Här hade man knappt tid att bada trots 20 grader i vattnet. Lars Karlsson talade om det ryska kartoteksystemet över blivande motståndare. Svenska laget får förbereda sig på egen hand inför möten med helt okända spelare. 14 ronder är dessutom i och för sig detsamma som en psykisk kraftprestation.

Bengt Cederquist (intervjuad av Uno Hedin) gav en utförlig och intressant OS-historik med en tillbakablick på starten 1924, svenska framgångar under 30-talet, Sovjets och andra öststaters inträde på den olympiska arenan 1952. Den nuvarande ordningen med förranking och lottnings efter varje rond (schweizersystemet) gör tävlingen kortare men knappast rättvis utom när det gäller att få fram rätt segerlag.

Sven Sjöberg samtalande med Åke Hodell om dennes nya radiopjäsa Napoleon, där författaren med ett slutspel på schackbrädet vill återge det avgörande slutskedet i slaget vid Waterloo: Vit: Kb2, Te1, La6, f6 Ba4, c6 f2, g2 – Svart: Kb8 Dc7 Th8, Lg5, Sc3, d4 Ba7, b4, d3. Wellington och Blücher krossar den schackblinde Napoleon: 1. – Df4 2. Te7 D×f2† 3. Ka1 Th1 matt. Ett klumpigt slutspel kan tyckas, men meningen är att ge en exakt bild av trupprörelserna. Hur Hodell konstnärligt lyckats gestalta detta parallellskeende får man veta, när radiopjäsen sändes i början av december. Vidare kan sägas att ett autentiskt Napoleonparti (mot Madame de Rémusat) kan studeras i exempelvis L. Bachmanns Aus vergangener Zeiten, band 1 häfte 2, s. 149 ff, därjämte ytterligare två som tillskrivs honom, ett mot general Bertrand på S:t Helena och ett mot "automaten" 1809.

Lösningen till Bo Lindgrens tredragare Kf8, Tf4, g8, Sf7 – Kh5, Bg7 meddelades: 1. Tf1 g6 2. Tf4 eller 1. – g5 2. T×g5† eller 1. – Kh4 2. Tg1. Bo Aurell Stockholm har påpekat en dual: 1. Tf1 g5 2. Tg1.

Månadens studie ser ut så här: Vit: Kg4 Ta8, Ba7 – Svart: Kg2, Ta1. Vit skall vinna, men vart skall han gå med sin kung? Räcker det med en kort kungapromenad?

Bo Plato hade tittat på en ny schackbok: Allemans bok om schack (Liber) som över-

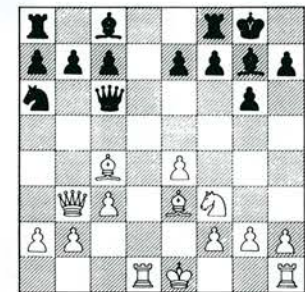
satts av Jostein Westberg från engelska förlagan Paul Langfield: Chess. En praktisk vägledning som saknar bl.a. problem och studier men ansågs vara ett bra julklappstips. Bakre omslagets text som bl.a. nämner att "Axel Ornstein har översatt och anpassat boken till svenska förhållanden" tillkom långt före inlagan, och är förmodligen förlagsproducentens eget verk.

Månadens parti var nästan dagsfärskt, så nytt att kommentatorerna inte hade tillgång till den riktiga dragföljden. Vid första bordet i Sveriges första match mot Libanon gick det till så här:

Nr 320 RETI

Andersson – Kouatly

1. Sf3 Sf6 2. e4 g6 3. Sc3 d5 Reti till att börja med. 4. c×d5 S×d5 5. e4 S×c3 Tvuget. 6. d×c3 Typiskt för Ulf Andersson. En "vanlig" spelare slår med b-bonden för att få ett starkt centrum, men UA vill helst in i slutspel direkt. 6. – Dd6?? Svart måste spela D×d1† och Lg4 – trots allt! Nu har svart avslöjat vad han går för och UA får genast ett klart övertag. 7. Db3 Lg7 8. Le3 0-0 9. Tad1 Dc6 10. Lc4 En aggressiv uppställning. 10. – Sa6

11. L×f7† Överraskande men naturligt. Mot en stormästarkollega hade UA sannolikt gjort detta drag. (Varför inte? Ställningen har ju ett egenvärde. EU).

11. – T×f7 12. Td8† Lf8 13. Se5 Df6 14. S×f7 D×f7 15. Lh6 Le6. Bindningar och hot hela tiden. 16. T×a8 L×b3 17. a×b3 Sc5 18. T×f8† D×f8 19. L×f8 K×f8 Svart borde ge upp nu men fortsätter. 20. Ke2 S×e4 21. Ke3 Sd6 22. f4 e5 23. Ta1 a6 24. Ta5 Sf7 25. Ke4 Ke7 26. T×e5† 1-0

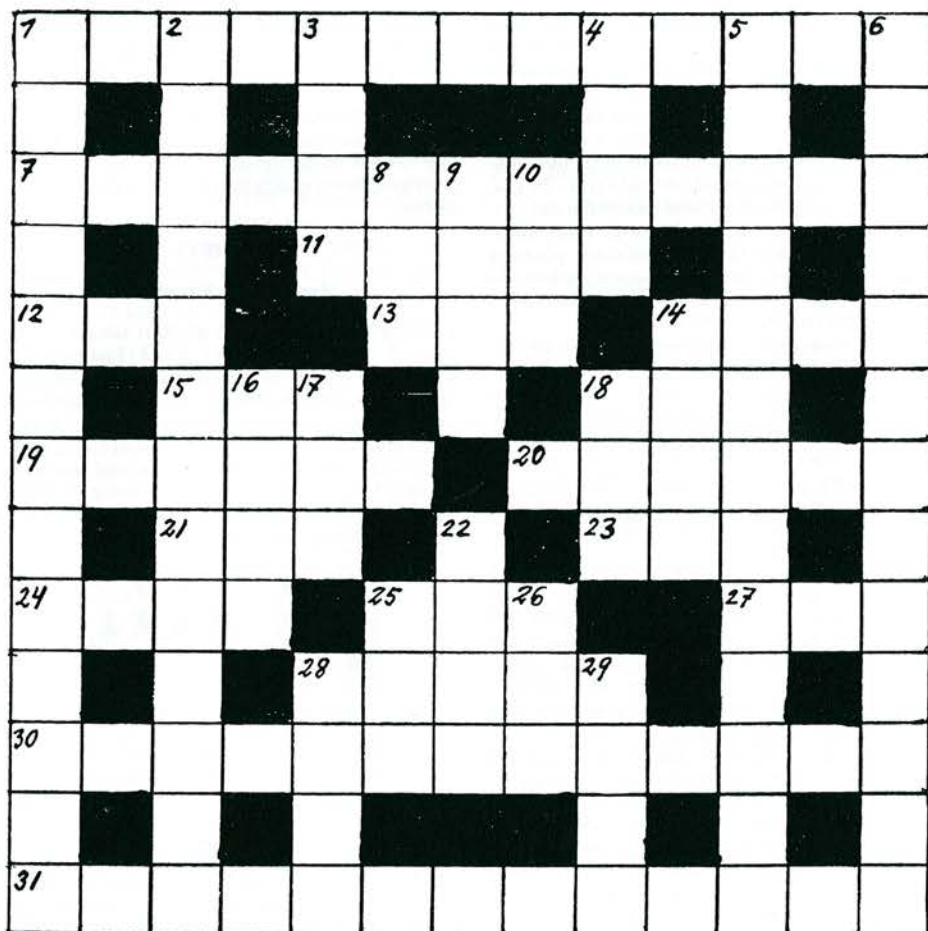
Ett nytt, förmodligen lika trevligt och innehållsrikt schackmagasin kommer den 21 december, samma kanal, samma tid dvs. 22.25.

EU

Julkryss

Av Eric Uhlin

Lösningar märkta "Korsord" till Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg 7, senast den 31/1 1981. Priser Kr 70:-, 50:- och 30:- plus ett antal bokpriser. Den som ej vill klippa sönder tidskriften kan skriva på ett löst papper!
Lycka till!

VÄGRÄTT

1. Paris 1900.
7. Tillspetsad hederstitel som kanske passar för Edward Lasker (f. 3.12.1885).
11. Kan vara dåligt preparerad.
12. Gammal grek.
13. Kan liksom kärleken vara blind.
14. Orka.

15. En viss skillnad.
18. Vård.
19. En lyckolinje för Polugajevskij i Buenos Aires.
20. Sida.
21. Kompis till Nalle Puh.
23. Här spelades 1875 den första italienska storturneringen.

24. Oordnat hårsvall.
25. Följer ofta sakta.
27. Kort för Carolina.
28. Med i änglaskaran.
30. Här vistas Karpov för det mesta.
31. Inte precis Maja Tjiburdanidze.

LODRÄTT

1. Får en med åren.
2. Kan gå över 2700.
3. Flod som rinner upp inte långt från den plats där Capablanca vann sin första europeiska seger 1911.
4. Kallar många försiktigt positionspel.
5. Fritz Englund spelade remi mot Pillsbury i Hannover 1902. Vad var det för slags tävling?
6. Offerspel i Sicilianskt som åter aktualiserats efter en bok av Sthig Jonasson.
8. Del av spel.
9. Finns ju för varje storturnering numera.
10. Numera ofta av trä.
14. Före Elo.
16. En av vår ungdoms hjältar.
17. Kan räcka i poker.
18. Denna flod passerar staden där Aljechin 1932 vann en av sina stora segrar.
22. Ett ord för normal kurs.
25. Vill de flesta ha.
26. Stark sovjetmästare, som i Moskva 1935 slog båda Botvinnik och Ståhlberg.
28. Fullträff.
29. Följdföreteelse.

Järnvägsschack

Nordiskt järnvägsmästerskap i snabbschack för 6-mannalag spelades 22-23 nov. i Hamar, Norge. 24 lag startade, efter fem kvalificeringsrunder indelades de i A till D-final med sex lag per grupp. A-finalen vanns av Hagalund med fyra vunna och en förlorad match samt 20 1/2 parti-poäng, Helsingfors kom på andra plats med 3 match och 18 parti-poäng.

Paul Karlsson

Äldre Tfs eftersökta

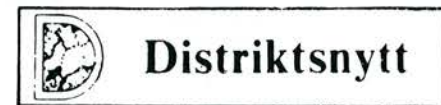
Schacksällskapet Manhems åttonde bokauktion ägde rum den 29/11. Katalogen omfattade 481 nummer och denna gång hade för att bredda populariteten åtskilligt prisbilligare gods medtagits. Trots detta nåddes en ny säljtopp med totalsumman 47.194 kr. Toppnoteringar: **Greco: Le Jeu des Eschets**, Paris 1689, 2600 kr. **Lolli: Osservazioni teorico-pratiche sopra il Giuco degli Scacchi** Bologna 1763 1850 kr. **Th N Bruun: Forsög till almindelig og saerdeles Grund-Regler for Konge- eller Skakspillet**, Köbenhavn 1774, 1350 kr.

För nära fyra gånger utropspriset gick **J C B Uflacker: Ueber den Geist des Schachspiels**, Hildesheim 1799, 1150 kr.

Tidskrift för Schack såldes bättre än någonsin, trots att inga äldre än 1910 var med. Sagda år betingade 85 kr. Några prisexempel: 1912 170 kr, 1917 210 kr, 1928 135 kr, 1942 85 kr.

Slutligen kan nämnas att den berömda Brentano's Chess Monthly, komplett med vol I och II (1881-82) betingade 550:-. Sten Jansson höll i klubban och kunde glädja sig åt stort intresse från såväl närvarande som per post bjudande. Vårauktionen förbereds redan.

A.B.

Distriktsnytt

Norra Västerbotten

DM: Karl Olov Forsberg, Skellefteå SK, 8 1/2 (av 9) Martin Johansson, Clemensnäs, 7, Eric Ola Forssén, SSK, 5 1/2. **Cupmästare** (1-timmespartier) Sigvard Stenlund, Clemensnäs. **DM snabbschack:** Sture Eriksson, Löfvånger, 8 1/2 (av 11) Martin Johansson, Clemensnäs, 7 1/2, Tore Johansson, Clemensnäs, 7.

Medelpad

DM: Gunde Östberg, SSK, 5 1/2, Gunnar Hjorth, SSK, 5 1/2, Olle Stål, SSK, 4 1/2. **JDM:** Joachim Malmidin, SSK, 5 1/2. **DM snabbschack:** Gunde Östberg, SSK, 6, Bo Sundström, SK Rockaden, 5 1/2. **Blixt-DM:** Leif Lindroos, SSK. **Midälvaschacket:** Lars Karlsson, Vällingby. **Sundsvall Open:** Åke Malmidin. **Timrå Open:** Jan Erik Sundholm, SSK.

Mälardalen

Örebro (sanktionerade turneringar): **Klass I** O.W. Johansson, Märsta. **Klass II** H. Svedbark, Stockholm, B. Sandberg, Göteborg, I. Ström, Kumla. **Klass III** S. Norrman, Halsta-

hammar, M. Wennermyr, Örebro. **Degerfors-träffen:** Eva Johansson, Alingsås, 5½, Berith Andersson, Falköping, 5, Mary Klingen, Oslo, 5, Juliana Miklos, Degerfors, 5, Cecilia Andersson, Njudung, 5.

Västergötland

Varamoronden: Lennart Ljungqvist, Jönköping, 9, Lars Didriksson, Fornåsa, 8, Leif Fredriksson, Motala, 7½.

Hälsingland

Bollnäs SS:s snabbchack för juniorer: Grupp B L-G Bergkvist, grupp C L. Evertsson, grupp D S. Jonsson, grupp E P. Lönn.

Stockholm

Danderydsblixten: Grupp 1: Tom Wedberg, Wasa, 9½, Ralf Åkesson, SASS, 8, Ingemar Svensk, Hässelby, 8, Jan Johansson, Uppsala Allm., 8, Erik Lundin, Reserverna. 8. Grupp 2: Martin Hagberg, Hässelby 9½, Thomas Welin, SASS, 9. Grupp 3: Anders Larsson, Uppsala Allm. 9½, Johan Hedström, Bollmora, 8, Per Brodén, SASS, 8, M. Rayner, Wasa, 8. Grupp 4: Mikael Carlsson, Uppsala Allm. 10½, Bo Adler, SASS, 9½. Lagtävlingen vanns av Uppsala Allmänna före Wasa och SASS I. **Rockaden-Junioren** (lagtävling): Kalhäll 1 23 p, Rockaden 1 19½, Passanten 1 19, Sollentuna 1 19. 47 lag deltog. **Botkyrka skolmästerskap:** Falkenbergsskolan, Tullinge 10, Björkhagaskolan 7, Botvidsskolan 6. Högstadieklass: Banslättskolan, Tullinge 8, Ångskolan 8, Tullingebergsskolan 7.

Göteborg

Triangelserien: SS Manhem 55½, SK Kamraterna 49, Lundby SS 45.

SS Manhems Allhelgonablixt: A-final: Ove Kinnmark, Manhem, 10, Lennart Liljedahl, Lundby, 9½, Björn Andersson, Manhem, 7½, Otto Aspem, Lundby, 7. B-final: Lars Andersson, Lundby, 9, Ove Alfredsson, Lerum, 8½. C-final: Anders Sahl, Lundby, 7, Björn Sandberg, Röda Stjärnan, 5.

Skåne

Lag-DM: 1. Malmö AS, 2. Limhamns SK, 3. Lunds ASK. **DM blixt:** Lennart Jönsson, LASK, 9, Roland Thapper, LASK, 7, Tomas Dahlin, LASK, 7. **Snabbchack** (Lund) Stellan Brynell, Limhamns SK, 6½, Björn Ahlander, Malmö SS, 6½, Håkan Olsson, Malmö AS, 6. Ingvar Mattson, SK Bara Bönder, 6. **Alfa Laval Open:** Ralf Åkesson 7½, Magnus Wahlbom 7, Stellan Brynell, Bjarke Kristen-

sen 6½. **Frans G. Bengtssons minnesturnering:** 1. Harry Schüssler 16 (av 18).

Norrbottn

DM snabbchack: Kurt Setterqvist, Luleå, 8, Kaj Engström, Luleå 8, (särspel 1½-1½) Gösta Engqvist, Luleå, 7½. **DM blixt:** Kaj Engström 4, Gösta Engqvist 3½, Gunnar Pousette, Luleå, 3.

Gästrikland

DM: Uno Lindberg, Gävle, 6, Sven Hagberg, d:o 5, Håkan Nilsson, d:o 5, Torsten Lundgren, d:o 5. **DM snabbchack:** Anders G. Andersson. **DM blixt:** seniorer Carmelo Jorda, Hofors, juniorer A Leif Carlsson, Fyrtornet, B Jouni Valkeinen, Fyrtornet. **Junior-DM:** Anders Bodin, Sandviken 3½, Johannes van den Berg, Gävle, 3½, Anders Mattsson, Överhärde, 3. **Gävle-mästerskapet:** Bo Bengtsson 7½, Torsten Lundgren 7½, Lajos Eszik 7.

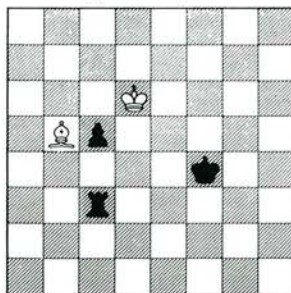

Erik Lundin

Liten korrigerig

Mina omtyckta, ännu inte omtryckta Schackminnen har undgått besvärande "tyrklfel"; några insmugna bokstavsfel stör knappast. I parti nr 1 saknas svarts näst sista drag 23.- T×e8 /först anmält av Rolf Sandström, Stockholm/.

I parti nr 15 uppkom följande slutställning:

Genom ett redigeringsfel står det nu "uppgivet" i stället för det riktiga - remi. Var god ändra! Det skulle naturligtvis följa 57.Kd5 jämte Lc4 och K×c5. Först anmält av John Collett, Djursholm. Tack!

Julkombinationer

Härnadan ses 9 partiställningar, som mer eller mindre tillhör schackhistorien. Ett parti spelades på 1800-talet, i övrigt är detta sekels första 8 årtionden vardera representerade med ett diagram. Men ordningsföljden är omkastad! Det gäller för lösarna att i första hand ange *det drag*, som följde i det verkliga partiet. Särskiljning sker vid lika antal rätt därigenom att den placeras främst som kunnat bäst ange *vem* som utförde resp drag. Tävligen är svår, varför dellösningar och sömmersketips kanske har en chans . . . . Lösningar märkta "De nio" senast den 31/1 1981 till Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg 7. Bokpriser!

1
Svart vid draget. Vit är ganska okänd, men svart är en av de stora.

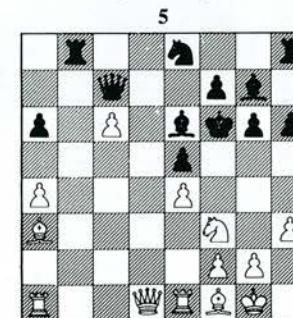
2
Vit vid draget. Här är det vit som är en av giganterna, svart tämligen anonym.

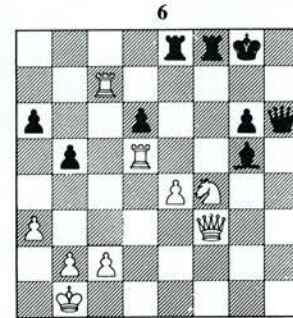
3
Vit vid draget. Känd både som mästare och läromästare.

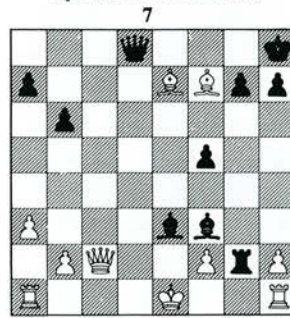
4
Vit vid draget i ett parti, som spelades i New-York.

5
Vit vid draget för inte så länge sedan.

6
Vit vid draget anser att partiet tillhör hans minnesvärda.

7
Svart vid draget. Ingen svårighet för den som läser förstklassiga schackböcker.

8
Vit vid draget i kamp med en ur världseliten.

9
Svart vid draget i ett gammalt pangnummer.

Kasparov som "själve Aljechin"

– Hans nervsystem fungerar så snabbt och har en sådan minnesvolym att man slås av häpnad. Han räknar djupgående varianter och hittar överraskande drag ... Hans kombinationsblick gör honom besläktad med själve Aljechin ...

Den som uttalar sig så berömande om 17-åriga stormästaren Garri Kasparov är ingen mindre än Michail Botvinnik. Berömmet kan verka överdrivet, men exvärldsmästaren vet vad han talar om. För det första känner han Kasparov som schackspelare bättre än någon annan: Garri går fortfarande i idrottsällskapet Truds schackskola, som leds av Botvinnik. För det andra kan Garri själv intyga att ingen kritiserar honom strängare än Botvinnik. "Där andra berömmar en så att man blir yr i huvudet kan Botvinnik utsätta även vinstpartier för hård men oklanderlig analys. Det verkar som en kalldusch ..."

Kasparov, som enligt många experter redan nu hör till de fem-sex främsta i världen, har nog gjort sig förtjänt av Botvinniks beröm!

Fastän Kasparov ännu är "bara barnet" har schackvärlden redan hunnit vänja sig vid att han vinner. I Dortmund gick han obesegrad genom turneringen. Efter sista ronden hade han ett telefonsamtal med sin mamma hemma i Baku och erkände att han mer hade roat sig än ansträngt sig under turneringens andra halva: de andra fick spela om andraplatsen. "Garri, du har väl inte gått och blivit mallig?", undrade mamma Klara oroligt. "Nej, mamma lilla, jag är bara extremt objektiv", invände Garri, som ibland kommer för sent till partier bara för att han inte hunnit lära sig raka sig snabbt ...

Det är möjligt att Kasparov bara ville lugna dem där hemma med att han inte hade blivit överansträngd. Han var mer självkritisk när han

pratade med oss om VM i Dortmund. Bland annat dolde han inte att han fysiskt blev mycket trött: "Spelordningen var mycket tuff – spel varje dag. Jag hann inte ens se Dortmund, trots att jag älskar att bekanta mig med nya platser. Ett tack till organisatörerna som efter turneringen gav oss chansen att ta igen vad vi försummat – de ordnade en liten rundresa genom förbundsrepubliken."

Till Dortmund kom Kasparov som högskolestudent. Den tioåriga skolan klarade han med guldmedalj – femmor i alla ämnen! – något som gav honom rätt till högskoleplats med bara ett enda inträdesprov – specialämnet. Garri, som alltid älskat historia, valde efter moget övervägande språkhögskolan i Baku. Den 14 juli ("samma dag som Bastiljen stormades" påpekade han förstas) fick han specialtillstånd att avlägga prov i engelska och klarade det fint. Sedan var det dags att lägga sig i träning inför Dortmund.

Men historia då? "Nåja", förklarade Garri med ett leende, "i England grundades ju världens första schackklubb. Dess historia kan jag nu studera på originalspråket ..."

Denne junior, som av åtskilliga schackexperter tipas ha en chans att längre fram få vara med i kampen om den "riktiga" världsmästartiteln är livlig, glad och sällskaplig till sin natur. Han älskar att läsa. Det gör han också under turneringar – fast numera med försiktighet: han minns hur han under ett turneringsparti plötsligt kom att tänka på att "Greven av Monte-Christo" låg och väntade på hotellrummet. Garri gjorde några förhastade drag och fördärvade en god ställning. "Böcker är överhuvudtaget mitt stora intresse", säger han. "Vem jag tycker bäst om? Lermontov, hans 'Demonen'. Den har jag älskat sedan jag var barn. Nu slukar jag Feuchtwanger, bok efter bok – han är fantastisk. Och så Jevtusjenko."

Garri gillar också att gå på teater och missar ingen premiär på stadsteatern i Baku. Men han är snabb i sina omdömen och ungdomligt kategorisk, och ibland kommer han med förintande "recensioner" i stil med: "Hela pjäsen är skriven för att huvudpersonen skall få säga tjugo ord på slutet!" Eller ännu kortare: "Vilken röra!"

Garri Kasparov motsvarar inte de vedertagna och, måste det sägas, föråldrade föreställningar om schackliga underbarn som taniga, stillsamma, glasögonprydda barn, som inte vet vad fysisk aktivitet är. Garri är med sina 174 cm nästan atletiskt bygd, börjar dagen med en kall avrivning, är en god fotbollsspelare och gillar all idrott. Efter högskoleprovet reste han till OS i Moskva och missade inte en dag av friidrotten. Roddtävlingarna såg han också.

Simultanspel och föreläsningar inför de mest olika auditorier – skolbarn, studenter, industriarbetare – står ofta på Garris program. Av

schackorganisatörer i Azerbajdzjan, som tidigare bara haft en enda internationell stormästare, Vladimir Bagirov, fick vi veta att republiken nu upplever en riktig schackhousse: Kasparovs exempel smittar av sig. Nya schackskolor och schackklubbar grundas, och skolbarn bara strömmar dit.

Det var ingen tillfällighet att Botvinnik jämförde Kasparov med Aljechin: denne är Garris stora ideal. Han säger förresten själv att det just var Botvinnik som "fick mig att stå fast vid att Aljechins sätt att spela schack var mitt sätt". Just som Aljechin försöker Garri spela.

Till slut ställde vi Garri inför den "traditionella" frågan:

– Vad är schackspelet för dig: vetenskap, konst eller sport?

– Det är både sport – alltså mål, kamp och seger – och konst, kom svaret snabbt. Kanske är det också vetenskap, men det är en anslutande komponent.

Han förmår tänka självständigt, den 17-åriga schackhjälten. Och annars skulle han aldrig ha blivit någon stormästare.

Vitalij Melik-Karamov,
Alexej Srebnitskij/APN

Från "Knalletrakterna"

En helt ny tävling har under hösten sett dagens ljus i Sjuhäradsbygden. Det är Borås Tidning, som tillsammans med de lokala föreningarna dragit igång BT-cupen.

Tävlingen utformades som en handikapptävling med grundtiden 45+45 min. Det gjordes en gruppering i A, B och C klass. En grupps skillnad blev 60+30 min och två gruppers skillnad 75+15 min.

Tidningen svarade för utmärkt spelokal samt för priser. Alla som klarade sig omgång 3 fick ett specialdesignat diplom, de åtta finalisterna BT:s minnesplakett. Därtill sattes det upp ett vandringpris, bronsstatyetten "Tidningspojken", som skall vara ständigt vandrande. Det senare har ju också gjort tidningen till "ständig fadder"!!

Hela 123 spelare ställde upp och trots den bistra cup-filosofin "vinna eller försvinna" var det idel glada miner. 10 sept spelades de två första omgångarna. Den 17 september gjorde de kvarvarande 32 spelarna i två nya omgångar upp om de 8 finalplatserna.

Så på den tionde dagen lördag 20 september var det dags för final. Blott en A-klassare, Marku Tiensuu Borås SS, fanns kvar. Övriga finalister var från grupp B. Semi-finalister blev efter första finalrundan Sven Svensson, SA Fenix, och Gere Gustavsson, Kinna SK samt Lennart Engvall och Hannu Teikari, båda SA Fenix. I denna ordning gjorde man upp om finalplatserna.

Kvar till den första BT-cup-finalen blev så klubbkamraterna Hannu Teikari och Sven Svensson. I ett hårt och spännande parti stod till sist Sven som segrare i 1980 års BT-cup.

Leif Svensson

5543 partier i Borås maratonschack

Kl. 15 söndagen den 16 nov avblåstes den första maratontävlingen i schack i landet och ett 50-tal spelare kunde på darrande ben vila ut efter 24 timmars blixspel och se resultatet av en hård men trevlig tävling.

Alla klarade inte tiden ut och en del av spelarna spelade inte för att vinna tävlingen utan ville se om de klarade av att tävla ett helt dygn.

5543 partier hanns med och den som klarade av flest var Bo Lennart Oskarsson, Borås SS med 238 partier, men blev ändå inte mer än femma. Jan Westlund, Hofors stod som segrare efter 220 partier och 186 1/2 poäng. Spelade hela tiden utan några större avbrott.

Yngste deltagaren var Roger Börjesson, BSS, endast 11 år, gav upp efter 8 timmars spel och 148 partier mot alldeles för svårt motstånd. 8 poäng lyckades han lura till sig, men målsättningen var att spela minst 75 partier för att kunna erövra diplom som utlovats till deltagare som klarade den gränsen.

Pigg veteran

Äldst var schackveteranen Jean Mörby, 75 år,

från Lidköping, han kämpade 24 timmar utan någon vilopaus, till många ledares bekymmer. Även efter att tävlingen blåsts av var Mörby och letade efter nya motståndare, och när han var klar över att tävlingen var slut påpekade han med skärpa att om tävlingen gått för 60 år sedan skulle han vunnit maratontävlingen hur lätt som helst. Nu han hann med 164 partier och 63 poäng, en enastående prestation.

Tre kvinnor

Tre kvinnliga spelare vågade sig på att pröva sina krafter, Eva Johansson från Alingsås, Juliana Miklos, Degerfors och Annika Westlund, Borås SS, Annika gav upp vid midnatt men de två övriga kämpade tiden ut. Eva tog 63 poäng och 164 partier, Juliana 50 1/2 och 198 partier och kom på respektive 37 och 45 plats och hade därmed många spelare bakom sig av de 69 deltagarna.

Resultat: Jan Westlund, Hofors, 187 1/2 p, (222 partier), Micael Berg, Stockholm, 177, (230), Jan Olof Lind, Ervalla, 174, (202), Ralf Åkesson, Sthlm, 172 (204) B L Oskarsson, Borås, 171 1/2 (238), Åke Olsson, Sthlm, 170, (192), Bengt Svensson, Göteborg 160 1/2 (190), Ingemar Vulcan, Lidköping, 146 1/2 (204), Mats Eriksson, Göteborg, 144, (212), Björn Andersson, Göteborg, 143 1/2 (186) etc.

Rune Emanuelsson

Ett jubileum

Göteborgs Oldboys SK fyllde den 3/11 10 år – förmodligen Sveriges äldsta schackförening för pensionärer.

Det var Wilhelm Udén, Göteborgs SS, som 1970 kom på idén. Starten blev blygsam, ca 15 medlemmar spelade schack på dagtid i av Fritidsnämnden upplåtna lokaler.

I dag är det ca 125 medlemmar i Göteborgs Oldboys SK som av och till besöker Allégården (f.d. Göteborgs Stadsbibliotek) för att nöjesspela, turneringsspela eller helt enkelt umgås.

TFS gratulerar!

Det odödliga remipartiet

År 1922 spelades i Europa flera starkt besatta mästarturneringar. En av dessa ägde rum i Wien och räknade 15 deltagare, bland vilka Rubinstein hemförde segern med 11 1/2 poäng, utan förlustparti. Bland de andra deltagarna var Aljechin, som tog 9 poäng, och Réti, som hamnade på 7 1/2. Ingen av de båda sistnämnda fick alltså något toppresultat, men de spelade sinsemellan det parti, som blivit kallat "det odödliga remipartiet". Detta parti innehåller så många finesser, att det tyder på att de främsta stormästarna på den tiden var fullt ut lika starka i mittspelet och slutspelet som sina nutida efterföljare. (En annan sak är, att spelöppningsbehandlingen gått mycket framåt de sista decennierna, och att "bredden på toppen", om man så får uttrycka sig, är oerhört mycket större nu än för ett femtiotal år sedan.)

Det är betecknande, att Aljechin tagit med detta parti i sin samling "My best games of chess 1908-1923", som endast innehåller detta remiparti, medan de övriga 100 partierna helt naturligt är vinstpartier för honom. Eftersom det nog är många, som inte känner till partiet, följer det nedan. I fråga om kommentarerna har jag haft nytta av den nyssnämnda partisamlingen och även av John Bredal Bauers bok "Drag ur schackhistorien", båda dessa böcker rekommenderas varmt.

Nr 321 SPANSKT PARTI

Alexander Aljechin – Richard Réti

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. Sc3

Den gamla fortsättningen, som har den nackdelen, att springaren står i vägen för c-bonden. Vid riktigt spel har svart lättare utjämning än efter det numera vanliga 5. 0-0.

5. – b5 6. Lb3 Lc5?

På grund av det följande draget är detta ett fel. Efter 6. – Le7 bör svart kunna få lika spel.

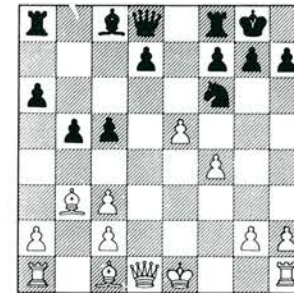
7. S×e5! S×e5

7. – L×f2† 8. K×f2 S×e5 9. d4 Seg4† 10. Kgl är dåligt för svart.

8. d4 Ld6 9. d×e5 L×e5 10. f4! L×c3† 11. b×c3 0-0

Här hade 11. – S×e4? varit fel på grund av 12. Ld5. Men om dragen b5 och Lb3 inte varit gjorda, hade svart kunnat slå på e4. Detta är skälet till att svart inte bör spela både b5 och Lc5.

12. e5 e5!

Nu vore 13. e×f6 inte bra på grund av 13. – Te8† 14. Kf1 c4. Aljechin visar i sina analyser, att inte heller 13. c4, 13. 0-0 eller 13. Ld5 hade varit fördelaktigt för vit. Men det följande draget, som ser ut som ett feldrag, fasthåller fördelen.

13. La3!! Da5 14. 0-0 D×a3 15. e×f6 c4. 16. Dd5!

Hotar dels 17. D×a8, dels 17. Dg5.

16. – Da5!

Parerar båda hoten 17. D×a8? Db6† jämte 18. – Lb7 resp. 17. Dg5? Db6 jämte 18. – D×f6.

17. f×g7 Db6† 18. Kh1 K×g7!

Inte 18. – Td8? 19. L×c4! b×c4 20. D×a8 Lb7 21. Tab1.

19. L×c4 Lb7!

Inte heller här duger 19. – b×c4 på grund av 20. D×a8 Lb7 21. Tab1.

20. De5†

20. Dg5† Dg6 21. Ld3 f5! ger inte någon vinstställning.

20. – Df6 21. Ld3 Tfe8!

Svart offerar ännu en bonde för att få motspel. Efter 22. D×f6† K×f6 23. L×h7? Te2 24. Tg1 Tf2 hade han stått utmärkt, eftersom 25. Taf1? strandar på 25. – L×g2†!

22. Dh5 h6 23. Dg4† Kh8 24. D×d7 Te7 25. Dd4 D×d4 26. c×d4 Td8 27. f5!

Här hade 27. c3 varit dåligt på grund av sprängningen 27. – b4.

27. – f6!

Svart måste förhindra f5-f6, som hade lett till en besvärlig kungsställning för honom.

28. Tae1

Vit avstår från att försvara d-bonden, efter 28. Tf4 Tg7 29. Lf1 Tc8 med hotet 30. – Tc3 hade han inte kunnat utträtta något.

28. – Tg7! 29. Le4 Txd4 30. Lxb7 Txb7 31. Te6 Kg7 32. Txa6 Tc4

Ännu starkare vore 32. – Ta4, men textdraget räcker också.

33. Tf3

Vit kan ändå inte försvara c-bonden.

33. – Txc2 34. h3 Kf7!

Nu börjar ställningen verka remiartad, om svart spelar bra – och det gör han ju, minst sagt! Slutspelet är fortfarande intressant men kräver inte många kommentarer.

35. Tg3 Tf2 36. Tg6 Txf5 37. Txb6 Kg7 38. Th4 b4!

Hotar att byta av bönderna på damflygeln, varefter svart lätt skulle hålla remi.

39. Tg4† Kf7 40. Tg3 Tfb5 41. Tb3 Kg6 42. Kh2 Tc5 43. Ta4 Tcb5 44. h4 T5b6 45. Kh3 Tb8 46. g3 f5! 47. Ta5 Tc8 48. Tf3 Tf6 49. Kg2 Tc3! 50. Ta8 Txf3 51. Kxf3 Tc6 52. Tg8† Kf6 53. Tf8† Kg6 54. Tb8 Tc4 55. Tb6† Kg7 56. h5 Td4 57. Tc6! Te4 58. Tg6† Kf7 59. g4

Sista vinstförsöket!

59. – T×g4! 60. T×g4 f×g4† 61. K×g4 Kg7. Remi, ty efter t.ex. 62. Kf4 Kh6 63. Ke4 K×h5 hinner svart i rätt tid fram till fältet c8. – Aljechin skrev: "Ett glänsande exempel på Rétis omsorgsfulla försvar".

Bengt Ekenberg

Stöd Sveriges Schackförbunds Rikslotteri!

Köp till Dig själv –
Sälj till Dina bekanta!
Lottpris Kr 2:50

Tala med Din förening eller med Sveriges Schackförbunds kansli, Hejdegatan 37 A, 582 43 Linköping, 013/10 18 00.

SS Manhem 75 år

Schacksällskapet Manhem blir 75 år i januari 1981. Fem ynglingar sjösatte skutan den 25/1 1906 och den har sedan dess seglat med växlande framgång. Mer än tusen medlemmar har under åren införts i generalarkivet och just nu finns kring 150 aktiva, de flesta ungdomar. Nyttänkandet är stort och jubileet präglas därav. Manhems utbud riktar till de tiotusentals människor – kanske mer än 100.000? – som i trettondagsveckan kommer till Nordstadstorget i Östra Nordstaden i Göteborg. Preliminärt program ser ut så här:

5/1 Simultan, 7/1 GT-schack, simultan, 8/1 GT-schack. "Herre på täppan". 9/1 GT-schack. Match juniorer – oldboys. 10/1 Manhem Open blixturnering.

Därtill storbrädesspel med jättepjäser varje dag.

Overledare är L. Cardell 031/495391.

AB

Roliga miniatyrpartier

En av TfS läsare, Hans Mårtensson i Bollnäs, har sänt oss ett bidrag som sannolikt har ett särskilt teoretiskt intresse. M. som då han sände in bidraget hade ca 1.300 i rating bör när detta tryckes ha ökat sin kvot betydligt, det pekar i varje fall "spelföringen" på!

Det handlar om spanskt parti och det klassiska marshallangreppet. Det är som de flesta teoretiker känner till en mycket svårspelad variant – från ömse sidor.

Malte Olsson, Gnarp, för de vita pjäserna – som synes inte med särskilt stor framgång:

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1. För dem som inte direkt vill följa de upptrampade stigarna kan här föreslås 6. Lxc6 dxc6 7. De1, som – inte utan framgång för vit –

spelades litet av och till i början av 1950-talet. Själve Keres hade vissa huvudbry mot en internationell medelmått, Trojanesco, i den stora turneringen i Budapest 1952 (där Ståhlberg delade 3-5 plats med Smyslov och Botvinnik). På 7. De1 följde då Le6 8. b3 Sd7 9. Lb2 Ld6 10. d4 f6 11. De3 De7 12. Sc3 0-0 med ung. lika spel. 6. – b5 7. Lb3 0-0 8. c3 d5! (upptakten till Marshallangreppet). 9. e×d5 e4 Intressant och ej särskilt uppmärksammat i teorin – i varje fall inte den som undertecknad i skrivande stund har tillgänglig.

10. dxc6 e×f3 11. D×f3. Mårtensson sätter ett frågetecken efter detta drag. I ett parti Foltys – Pirc, landskamp Tjeckoslovakien – Jugoslavien 1947, följde 11. – Lg4 12. Dg3 Te8 13. d4 Ld6 14. f4 Sh5 15. T×e8† D×e8 16. Df2 Dxc6 17. h3 Lc8 18. Ld1! Sf6 19. Lf3! med fördel för vit.

Men Mårtensson spelade annorlunda – och förmodligen starkare: 11. – Te8! 12. d4? Ld6 13. Le3?? Lg4! och vits dam är fångad.

En snabb och smått förunderlig scenförändring. Är 11. – Te8! en vederläggning av vits spelsätt kanske?!

☆

När vi ändå är inne på det spanska territoriet så kan vi hålla på ett tag till. Det finns i denna öppning brunnar att ösa ur!

En löparschack på f7 är för det mesta obehaglig och i följande parti är den närmast vederstygglig. Eller vad tycks? Partiet spelades i Barmen 1935 mellan två okända herrar vid namn Bruckhaus och, av alla benämningar, Schack!

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 d6 5. c3 f5 6. d4 f×e4 7. Sg5 b5? Detta drag är ju vanligt i spanskt men här anges det med frågetecken.

8. Lb3 d5 9. d×e5 Sce7 10. 0-0 h6?

11. S×e4! d×e4?? 12. Lf7† och – antagligen något härsken – gav svart slaget förlorad. Man förstärker honom – både i det ena och andra avseendet!

Stort mycket bättre går det inte för svartspelaren i nästa parti och återigen är det punkten f7 som är utsatt. Det är inte precis några amatörer som uppträder i partiet och spelplatsen är inte heller vilken som helst; OS i Varna 1962 och Mohrlock – Kramer på ömse sidor om brädet:

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 d6 5. d4 b5 6. Lb3 S×d4 7. S×d4 e×d4 8. c3. Ett välbekant fel är här 8. D×d4? där svart vinner efter 8. – c5! – Steiner – Capablanca, Budapest 1929 och Dworzinsky – Keres, OS i Moskva 1956, den olympiadens kortaste parti. 8. – d3 9. a4! Ld7 10. a×b5 a×b5 11. Dh5! och svart har bara att ge upp (11. – g6 12. Dd5! med tornvinst, minst).

Jostein Westberg

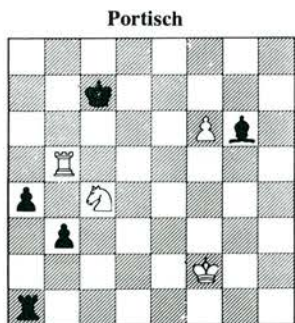
Dragoslav Andrić

Portischs mara

"Jag måste ha utarbetat mig under förberedelserna till min match mot Hübner. Ehuru min motståndare spelade mycket bra skulle jag vilja säga att det var inte han som vann matchen – det var jag som förlorade den!"

Så berättar Portisch i ett jugoslaviskt tidsningsuttalande. "Olyckligtvis var inte heller mina sekundanter i bästa form, själv var jag denna gång mindre försiktig i bedömningen av deras förslag än jag någonsin tidigare varit i liknande situation. Detta var i själva verket mitt största misstag under matchen, den missade segern i 11:e partiet berodde helt på mina sekundanter råd. Sedan partiet avbrutits i en helt vunnit

ställning gick jag tidigt till sängs och överlät analyserna åt mina sekundanter. När spelet återupptogs godtog jag deras värderingar och slutsatser utan större eftertanke, och se här vad som hände:

Hübner

"Min motståndare hade förseglat 43. Ke2. När kuvertet öppnades tänkte jag bortåt 15 minuter. Jag var tveksam om att släppa min bonde på b3 men mina sekundanter hade försäkrat att vinsten var lättast om jag offrade den och förde min andra bonde till dam. Så jag spelade 43. - a3 med fortsättningen 44. Txb3 a2 45. Ta3 Lh5† 46. Kf2 (tvunget) Th1 47. Ta7†! Denna mellanschack med följden att min kung måste gå till åttonde raden hade förbisetts av mina sekundanter. 47. - Kb8 48. Txa2 Th2† 49. Kg3 Txa2 50. Se5 Kc7 51. f7 Ta8 52. Kh4 Th8 53. Kg5 Kd6 54. Kf6 med remi.

Jag hade emellertid lätt vinst efter 43. Ke2 med det logiska draget 43. - Lf7 i stället för 43. - a3. Vit förlorar efter såväl 44. Se5 a3! 45. Sxf7 b2 46. Sd8 Tf1 47. Kxf1 a2 48. f7 b1D† som efter 44. Sa5 Kd6 45. Kd2 a3 46. Sxb3 Tb1 47. Kc2 a2.

Naturligtvis finns det ingen säkerhet i antagandet att jag skulle kunna vinna det tolfte partiet om jag vunnit detta, det elfte, men de psykologiska skälen hade varit på min sida och chansen hade funnits till utjämning.

Men jag har äntligen lärt mig lixan - lita aldrig på andras hjälp utan bara på dig själv! "

Sundstagsgymnasiet vann i Finland

Den Nordiska Gymnasieturneringen spelades i Otahalli, Helsingfors, den 26-30 nov. 1980.

För första gången i tävlingens historia segrade ett svenskt lag!

Resultat:	Partipoäng	Matchpoäng
1) Sverige (Sundstagsgymn., Karlstad)	13	4
2) Finland 2	10	2 1/2
3) Danmark	10	2 1/2
4) Island	10	2 1/2
5) Finland 1	9 1/2	2 1/2
6) Norge	7 1/2	1

De svenska spelarnas individuella resultat:

Bord 1: Christian Berman	3
2: Matz Nilsson	3 1/2
3: Fredrik Stake	2 1/2
4: Kenneth Malmquist	4

Samtliga spelade fem ronder var.

Lars Bäckström

Världens längsta schackparti

Lennart Ekström i Hässleholm har meddelat oss, att C. Silva och J. Rodrigues spelade remi efter 213 drag i IV Panamerican Tournament 1970. Kan någon läsare hjälpa oss att få tag på detta parti?

Red.

Inbjudan till SPORTLOVSLÄGER!

Juniorer födda 1967 el. senare inbjuds till något av de fem träningsläger som anordnas under de fyra sportlovsveckorna: Hultsfred den 8-13 febr., Kyrkhult (Blekinge) 15-20 febr., Ervalla (Örebro) 15-20 febr., Riddarhyttan (Västmanland) 22-27 febr. och Örträsk (Västerbotten) den 1-6 mars. Lägeravgift kr. 400 per deltagare. Till varje läger antas 3 praktikanter, 18 år eller äldre.

Anmälan snarast till Sveriges Schackförbund Hejdegatan 37 A, 582 43 Linköping.

UNGDOMSKOMMITTÉN

PARTIER

BUENOS AIRES 1980

Nr 322 KATALANSKT

Olafsson - Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. g3 c5 4. Sf3 cxd4 5. Sxd4 Dc7 6. Dd3!?

Tidigare spelat i USA 1978 Bradford-Peters (Inf. 26). Skarpare är 6. Sc3 (Även 6. Lg2 anses bra) och nu är 6. - Dxc4 dåligt p.g.a. 7. e4 Dc7 8. Sdb5 Dc6 9. Lf4 Sa6 10. Tc1.

6. - a6 7. Lg2 Sc6 8. Sxc6 dxc6 9. 0-0 Le7 10. Db3 e5 11. Le3 Sd7 12. Sc3 Se5 13. Dc2 Lg4 (?) 14. b4 Sd7 15. b5 0-0

Bondevinsten 15. - axb5 16. cxb5 cxb5 är inte mycket värd efter 17. Db3!.

16. bxc6 bxc6 17. Tab1 Le6 18. Da4 Tfc8 19. Tfc1 Sc5 20. Dc2 g6

Pjäsförlust blir det efter 20. - Lxc4 21. Sd1.

21. Se4 Lf5 22. Lxc5!

Behåller vits lilla fördel. Svart har ingen större glädje av löparparet.

22. - Lxc5 23. Tb3 Le7 24. Tcb1 Tab8 25. h4 a5 26. Kh2 Tb4 27. a3!

B-linjen blir nu vits.

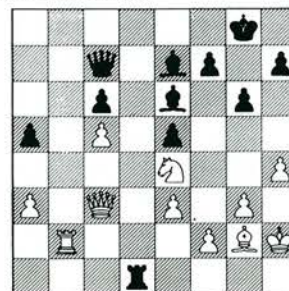
27. - Txb3

Efter 27. - T4b8 28. Db2 får vit ändå som han vill.

28. Dxb3 Td8 29. e3 Dd7 30. Dc3 Dc7

Komplikationerna efter 30. - Dd3 31. Dxe5! Dxb1 32. Dxe7 ger vit förträffliga möjligheter.

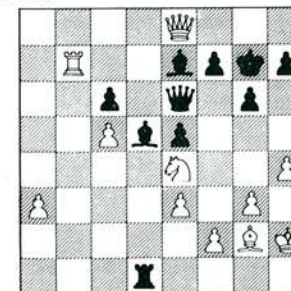
31. Tb2 Td1 32. e5 Le6

33. Tb6!

Hotar inte enbart Dxa5 utan även Txc6! och bondeförlust är därför oundviklig.

33. - Ld5 34. Dxa5 Dd7 35. Da8† Kg7 36. Tb7 De6 37. De8

37. - Lxe4?

Längre motstånd bjöd 37. - Lf8 men Karpov har tydligen helt och hållet förbisett vits enkla 40:e drag.

38. Lxe4 Df6 39. Dxe7 Dxf2† 40. Lg2 1-0

Efter 40. - Td2 41. Dxe5† eller 40. - Df5 41. g4 är det hela över.

Anm. för TFS av Ove Kinnmark

Nr 323 KATALANSKT
Najdorf - Larsen

1. Sf3 e6 2. c4 Sf6 3. g3 d5 4. Lg2 Le7 5. 0-0 0-0 6. d4 Sbd7 7. Dc2 c6 8. Sbd2(?)

Springaren står aktivare på c3.

8. - b6 9. b3 Lb7 10. Lb2 a5(!)

Typiskt Larsen, som därmed visar att damflygeln inte enbart tillhör vit.

11. a3 c5 12. cxd5 exd5 13. a4

Annars spelar svart a4.

13. - Tc8 14. Tac1 La6 15. Dd1 Te8 16. Te1 Se4
Initiativet är nu helt och hållet på Larsens sida.

17. e3 cxd4! 18. Sxd4

Svart får det viktiga fältet c5 men alternativet 18. exd4 Lb4 var inte lockande.

18. - Sc5 19. Lf1 Lxf1 20. Txf1 Sd3 21. Txc8 Dxc8 22. La1 Lg5 23. Sxe4

Det hotade Sxf2!

23. – d×e4 24. Kg2 Lf6 25. Sb5 Te6 26. L×f6 T×f6 27. Sd4 g6 28. f3

Enda sättet att försöka komma loss, men nu blir e-bonden svag.

28. – e×f3† 29. T×f3 T×f3 30. S×f3 Df5 31. Da1 De5

Enklare var enl. Larsen 31. – De4 32. Dd4 (enda draget) Se1† 33. Kf2 D×f3† 34. K×e1 Dh1† 35. Kd2 D×h2† 36. Kd3 D×g3 37. Dd8† Kg7 38. Dd4† f6 39. D×b6 h5.

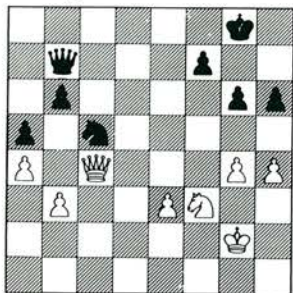
32. Dd4 Dc2† 33. Kh1 Sf2† 34. Kg1 Se4 35. Kh1 Dc6 36. Kg2 h6

Naturligtvis inte 36. – Sg5? p.g.a 37. Dd8†.

37. h4 Dc2† 38. Kh3 Sf2† 39. Kg2 Se4† 40. Kh3 Dc8† 41. g4

Förseglingsdraget. På 41. Kg2 hade följt 41. – Dg4.

41. – Db7 42. Kg2 Sc5 43. Dc4

43. – Dc6!

Vit är i dragtvång. Efter t.ex. 44. Dc2 Dd5 faller b-bonden.

44. Kg3 Se4† 45. Kf4 D×c4 46. b×c4 Sc5

Helt avgörande.

47. Ke5 S×a4 48. Kd5 Sb2 49. Sd4

Efter 49. Sd2 kan svart roa sig med 49. – a4 50. Kc6 a3 51. K×b6 S×c4†!

49. – Kf8 50. g5 h5 51. Sc2 Ke7 52. Sa3 Kd7 53. Ke5 Sd3† 54. Kf6 Ke8 55. e4 Kf8 56. Sb5 a4 57. Sa3 Sf4 58. Sb5 Sg2

Anm. för Tfs av Ove Kinnmark

Nr 324 SICILIANSKT Ljubojevic – Panno

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Ld3 g6

Denna fortsättning har bl.a. Ulf A. använt med framgång vid ett par tillfällen.

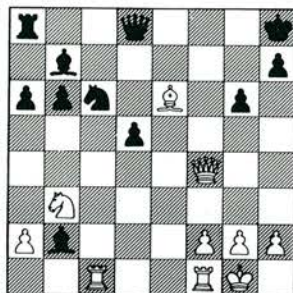
6. c4 Lg7 7. Sb3 Se7 8. 0–0 0–0 9. Sc3 Sbc6 10. Le2! b6 11. Lf4 f5 12. e×f5 T×f5?

Panno spelar alltför sorglöst och har faktiskt en i dubbel bemärkelse svart dag. Intressant var 12. – g×f5!?

13. Dd2 d5 14. c×d5 S×d5 15. S×d5 e×d5 16. Tac1 Lb7 17. Lg4! T×f4

Spelar egentligen ingen roll. Svart är redan förlorad.

18. D×f4 L×b2 19. Le6† Kh8

Nu får Ljubojevic chansen att visa upp sin kombinationsförmåga.

20. T×c6! L×c6 21. Sd4! De7 22. De5† Dg7 23. D×g7† K×g7 24. S×c6 d4 25. Ld7 1–0

Anm. för Tfs av Ove Kinnmark

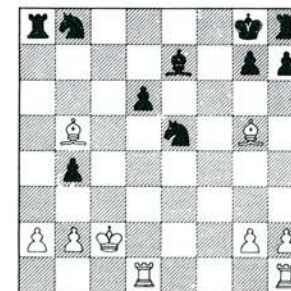

OS MALTA 1980

Nr 325 DAMBONDESPEL

Bellon – L. Karlsson

1. Sc3 d5 2. d4 Sf6 3. Lg5 Sbd7 4. f3 h6 5. Lh4 e6 6. e4 Le7 7. e5 Sg8 8. L×e7 S×e7 9. Ld3 Sc6 10. f4 S×d4 11. Dg4 0–0 12. 0–0–0 f5 13. Dg6 Tf7 14. Sf3 S×f3 15. g×f3 Sf8 16. Dh5 De7 16. Thg1 Kh8 18. Tg3 Ld7 19. Tbg1 c5 20. Sd1 Tc8 21. Se3 c4 22. L×f5 e×f5 23. S×d5 De6 24. Sf6 Sh7

21. L×e7

Det var här Kasparov påfordrade att vit skulle slå på d6, se artikeln om OS på Malta.

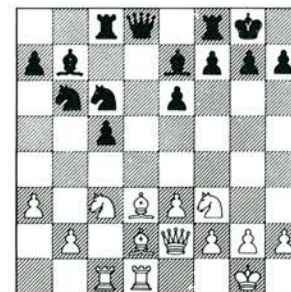
21. – Sbc6 22. L×d6 Ta5 23. Td5, T×b5 24. T×b5 Sd4† 25. Kb1 S×b5 26. L×e5 Kf7 27. Tc1 Ke6 28. Tc5 Sd6 29. Kc2 Tf8 30. Ld4 Tf1 31. Te5† Kd7 32. Lc5 Kc6 33. L×b4 Tf2† 34. Kc1 Sb7 35. Tg5.

Kasparov fortsatte till 63 draget men kunde naturligtvis inte rädda partiet. 1–0

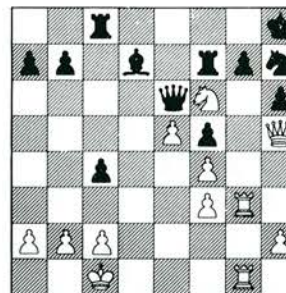
Nr 327 DAMINDISKT

Stein – Ribli

1. Sf3 Sf6 2. e4 b6 3. Sc3 Lb7 4. d4 e6 5. a3 d5 6. c×d5 S×d5 7. e3 Le7 8. Lb5† c6 9. Ld3 0–0 10. Ld2 c5 11. d×c5 b×c5 12. 0–0 Sc6 13. De2 Tc8 14. Tfd1 Sb6 15. Tac1

15. – c4 16. L×c4 S×c4 17. D×c4 Se5 18. De2 S×f3† 19. g×f3 Ld6 20. Se4 L×e4 21. f×e4 Dg5† 22. Kf1 L×h2 23. Df3 Db5† 24. Kg2 Le5 25. Lb4 Tfe8 26. T×c8 T×c8 27. Dh5 a6 28. f4

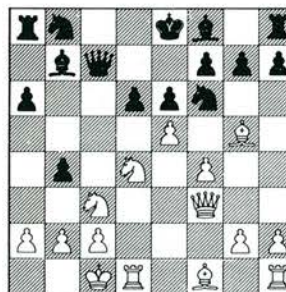

25. D×h6 D×f6 26. D×h7† K×h7 27. e×f6 Lc6 28. T×g7† T×g7 29. T×g7† Kh6 30. Kd2 Tf8 31. Kc3 L×f3 32. K×c4 T×f6 33. Tg3 Le4 34. c3 Td6 35. b4 Td2 36. a4 Tf2 37. Th3† Kg7 38. Th4 Lf3 39. Kd4 Te2 40. a5 Te4† 41. Kd3 Le2† 0–1

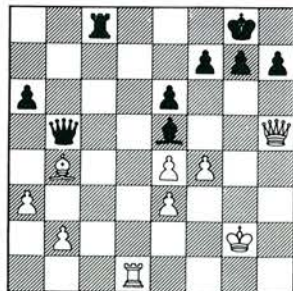
Nr 326 SICILIANSKT

Georgiev – Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Dc7 8. Df3 b5 9. 0–0–0 b4 10. e5 Lb7

11. Scb5 a×b5 12. L×b5† Sfd7 13. S×e6 f×e6 14. Dh3 Kf7 15. f5 Le4 16. f×e6† Kg8 17. Db3 L×c2 18. D×c2 D×c2 19. K×c2 S×e5 20. e7 L×e7

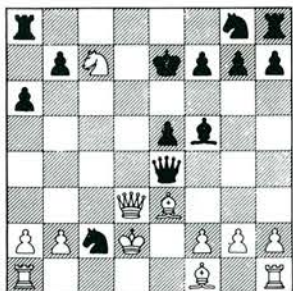

28. – g6 29. D×e5 De2† 30. Kg3 D×e3† 31. Kh4 Df2† 32. Kg4 Dg2† 33. Kh4 h5 0–1

Nr 328 SICILIANSKT

Speelman – Bielczyk

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 e5 5. Sb5 a6 6. Sd6† L×d6 7. D×d6 Df6 8. Dd1 Dg6 9. Sc3 d5 10. S×d5 D×e4† 11. Le3 Sd4 12. Sc7† Ke7 13. Dd3 S×c2† 14. Kd2 Lf5

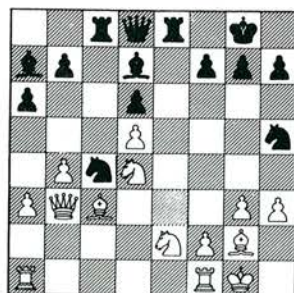

15. Lc5† Kf6 16. Dd6† Le6 17. Ld3 D×g2 18. S×a8 e4 19. L×c2 1–0

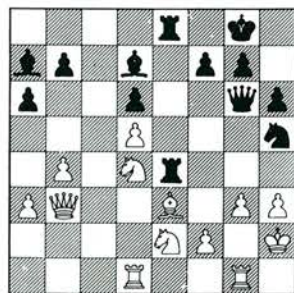
Nr 329 NIMZOINDISK

Chandler – U. Andersson

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Se2 c×d4 6. e×d4 0–0 7. a3 Le7 8. d5 e×d5 9. c×d5 Te8 10. g3 Lc5 11. Lg2 d6 12. h3 a6 13. 0–0 Sbd7 14. Sd4 Se5 15. Scc2 Ld7 16. b4? La7 17. Db3 Tc8 18. Lf4 Sh5 19. Ld2 Sc4 20. Lc3

20. – Se3! 21. Tfe1 S×g2 22. K×g2 Dg5 23. Tad1 Te4 24. Ld2 Dg6 25. Le3 Tce8 26. Kh2 h6 27. Tg1

27. – L×d4 28. S×d4 Sf6 29. Sf3? Df5 30. g4 0–1

Nr 330 SICILIANSKT

Schneider – Sax

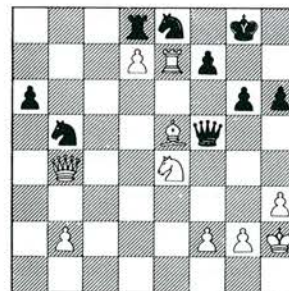
1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Sc6 7. f3 Lg7 8. Dd2 0–0 9. 0–0–0 d5 10. e×d5 S×d5 11. S×e6 b×c6 12. Ld4 e5 13. Lc5 Te8 14. S×d5 c×d5 15. D×d5 D×d5 16. T×d5 Le6 17. Td6 L×a2 18. b3 Tec8 19. Td5 a5 20. Kb2 a4 21. Le4 a×b3 22. c×b3 e4† 23. Ld4 T×c4 24. b×c4 L×c4 25. Td6 e×f3 26. g×f3 L×d4† 27. T×d4. 1/2–1/2.

Nr 331 BENONI

Renman – B.R. Anderson

1. d4 Sf6 2. Sf3 c5 3. d5 e6 4. e4 e×d5 5. c×d5 d6 6. Sc3 g6 7. e4 Lg7 8. Le2 0–0 9. Sd2 De7 10. 0–0 b6 11. Te1 La6 12. L×a6 S×a6 13. Sc4 Se8 14. Lf4 Dd7 15. e5 Df5 16. Lg3 d×e5 17. S×e5 Sf6 18. Sc6 Kh8 19. a3 Tfe8 20. Da4 Dc8 21. T×e8† S×e8 22. Te1 Sac7 23. Te7 Df5 24. Se5 b5 25. Dd1 b4 26. a×b4 c×b4 27. Se4 L×e5 28. L×e5† Kg8 29. Dd4 Tc8 30. h3 Sb5 31. D×b4 a6 32. Kh2 h6 33. d6 Td8 34. d7 0–1

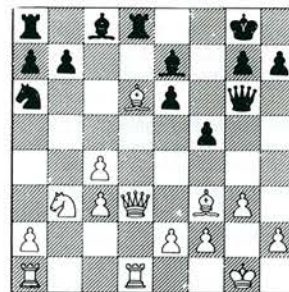
Slutställning

Nr 332 ENGELSKT

Ljubojevic – Ermenkov

1. d4 Sf6 2. e4 c5 3. Sf3 e6 4. Sc3 c×d4 5. S×d4 Lb4 6. g3 Se4 7. Dd3 Da5 8. Sb3 Df5 9. De3 S×c3 10. b×c3 Le7 11. Lg2 Sa6 12. 0–0 0–0 13. Td1 Dh5 14. Lf3 Dg6 15. Dd3 f5 16. Lf4 d6 17. L×d6 Td8

18. L×e7! T×d3 19. T×d3 Kf7 20. La3 Ke8 21. Tad1 Df6 22. Sa5 Tb8 23. Ld6 Ld7 24. S×b7 La4 25. T1d2 Td8 26. S×d8 D×d8 27. Tb2 Dg5 28. Tb7 Dc1† 29. Kg2 1–0

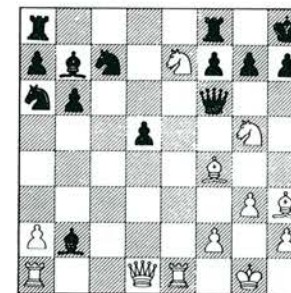
Nr 333 DAMINDISKT

Kasparov – Marjanovic

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Le7 6. 0–0 0–0 7. d5 e×d5 8. Sh4 c6 9. c×d5 S×d5 10. Sf5 Sc7 11. Sc3 d5 12. e4 Lf6 13. e×d5 c×d5 14. Lf4 Sba6 15. Te1 Dd7 16. Lh3 Kh8

17. Se4 L×b2 18. Sg5 Dc6 19. Se7 Df6

20. S×h7 Dd4 21. Dh5 g6 22. Dh4 L×a1 23. Sf6 1–0

Nr 334 SICILIANSKT

Schneider – Georgiev

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 e6 7. Ld3 Sc6 8. Sf3 Le7 9. 0–0 Sfd7 10. Kh1 b5 11. De1 Lb7 12. Dg3 0–0 13. e5 Sb4 14. f5 S×e5? 15. S×e5 d×e5 16. Lh6 1–0

TASJKENT 1980

Nr 335 SICILIANSKT

Maja Tjiburdanidze – Tukmakov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5

Taxeras väl fortfarande som bästa vapnet mot Najdorfvarianten. För positionsspelare rekommenderas 6. g3.

6. – e6 7. f4 Dc7

Minst lika populära fortsättningar är 7. – Db6 eller 7. – b5.

8. Df3 b5 9. 0–0–0 b4 10. e5 Lb7 11. Dh3 d×e5 12. f×e5

I ett parti Psahis – Tukmakov 1979 spelades 12. Scb5 a×b5 13. L×b5† Lc6! 14. f×e5 L×b5 15.

e×f6 Ld7 16. Sf5 g×f6 17. L×f6 Tg8 18. D×h7 b3! 19. Sd6† L×d6 20. T×d6 Tf8 0-1.

12. – D×e5 13. L×f6 D×f6?

Tukmakov har i Inf. 28 föreslagit 13. – g×f6!? men av någon okänd anledning väljer han det klart sämre textdraget.

14. Scb5! Lc5

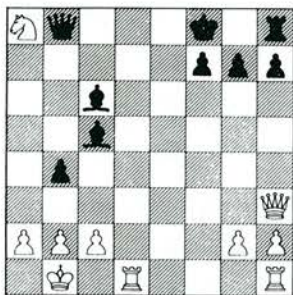
Möjligen hade Tukmakov ett dambyte på h6 i tankarna men efter 14. – a×b5 15. L×b5† rullar vits angrepp vidare.

15. S×e6! a×b5

15. – f×e6 16. Dh5† är inte bättre.

16. L×b5† Sc6 17. L×c6† L×c6 18. Sc7† Kf8 19. S×a8 Df4† 20. Kb1 Db8

Bra tänkt av svart men vit har räknat längre!

21. Thf1!

Nu hinner svart inte med 21. – D×a8 p.g.a. 22. Df5 Da7 23. Td8† Le8 24. T×e8 och Dc8†. På 21. – L×a8 vinner 22. Df5 Dc7 23. Td8†

21. – Le7 22. De6! 1-0

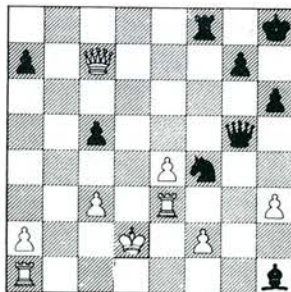
Vit vinner enkelt efter 22. – Le8 23. Sb6 och Sd7†.

Anm. för TfS
av Ove Kinnmark

SOTCHI 1980

Nr 336 NIMZOINDISK
Knaak – Faragó

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0-0 5. Ld3 d5 6. Sf3 c5 7. 0-0 d×c4 8. L×c4 Sbd7 9. De2 b6 10. d5 L×c3 11. d×e6 Se5 12. a×f7† Kh8 13. b×c3 Lg4 14. e4 De7 15. Te1 b5 16. L×b7 Sh5 17. Le8 Ta×e8 18. f×e8D D×e8 19. Lg5 S×f3† 20. g×f3 L×f3 21. Dd3 De6 22. Te3 Dg4† 23. Kf1 Lg2† 24. Ke1 D×g5 25. Dd6 Td8 26. Dc7 Lh1 27. Kf1 h6 28. h3 Tf8 29. Ke2 Sf4† 30. Kd2

30. – Sd5 31. D×c5 T×f2† 32. Kd3 L×e4† 33. T×e4 Dd2† 34. Ke4 D×c3† 35. Kb5 a6† 36. Kc6 Tf6† 0-1

Ungerska turneringar

Budapest 1980. SK Utasellató: 1. Hausner (Tjeckosl.) 10. Cserna (Ungern) 8,5 (IM-norm 1:a gången) 3. Ungureanu (Rumän.) 7,5 (13 delt.)

Budapest 1980. Europacup, rond 1: Spartacus, Budapest – Merkur Versicherung, Graz 9,5-2,5

Ungerska dammästerskapen, november 1980: 1. Makai (2235) 8,5 2. Kovács (2050) 7,5 3. Karakas (2190) 7,5 etc. 12 deltagare.

Balatonberány, nov. 1980. SC Spartacus Open: 1. Dr. Liptay 8, Hausner 7,5, 3. Bárczay, Lukács, Skrobek 7 etc. 34 deltagare från 5 länder, schweizsystem.

Björkstadsschacket

Under allhelgonahelgen spelades det 2:a Björkstadsschacket i Umeå. Till start kom 40 spelare med Ralf Åkesson som stor favorit. Det skulle också visa sig att varken den reducerade betänketiden eller någon av motståndarna kunde stoppa honom.

Resultat: Ralf Åkesson, SASS, 6½ p, Jan-Olov Lind, Örebro SS, 5½, Mats Lindgren, Rockaden Umeå, Torbjörn Glimbrant, Rockaden Umeå, 5, Gunnar Hjort, Sundsvalls SK, Gunnar Pousette, Luleå SS, Henrik Sparrman, Rockaden Umeå, Kurt Zetterqvist, Luleå SS, Lars-Inge Hedlund, Lys IK, 4½, Lars Svensson, Sollefteå SS 1,4.

Tom Wedberg Solstadsmästare!

Solstadsträffen i Karlstad verkar nu ha växt ut till en av de starkaste snabbchacktävlingarna som spelas i landet. 80 spelare kom till start, en fin siffra med tanke på konkurrensen i Göteborg och Umeå.

Tävlingen spelas helt enligt rating, ett system som slagit mycket väl ut, och kanske borde prövas i andra sammanhang, varför inte i snabbchack-SM. Några handicap förekommer inte beroende på gruppernas jämna sammansättning.

Bergers system kan tillämpas vilket betyder mer schack och knappast någon spilltid. Alla kategorier av spelare har bra chans till prispengar, vilket vi anser vara rättvist och riktigt.

Tom Wedberg kom, sågs och segrade överlägset i första gruppen och gjorde en fantastisk prestation genom att i en grupp om 22 spelare med medelrating 2208 spela hem 19 poäng och förbli obesejad. **Björn Särén** från Karlstad gjorde en jätteprestation i andra gruppen. Han skuggade ledarna Ark och Hautajärvi genom hela tävlingen och lyckades på "mällinjen" passera dessa båda och bli 700:— rikare. **Lars Erik Johansson** från Slottsbron med rating 1905 och juniorfinalist i SM i somras var nästan skyldig att vinna sin grupp och gjorde det också. Lars Erik kunde gå i mål ½ poäng före Lars F Ohlsson från Osby och Magnus Fäldt från Norrköping. **Kalle Hemminki** från Kristinehamn med rating 1532 kunde kvittera ut 300:— för sin seger i lägsta ratinggruppen, och det är ju inte precis vardagsmat för

Tom Wedberg – etta i Karlstad.

lågrankade spelare. Han vann med en halva före Sune Lagerström från Säter, och Mats Svensson från Karlstad som var ytterligare en halva efter. **Berith Andersson** från Tidaholm, enda deltagande dam, gjorde en strong prestation genom att bli fyra, två poäng efter segern.

Detta var sjunde Solstadsträffen som spelades, kanske också den bästa; bra spellokaler, mat och rum till hyfsat pris bidrog också säkert till rivseln.

Ett fint inslag var också att **Värmlandsradion** hörsammade en inbjudan att komma och göra ett reportage. En och en halv timma efter tävlingens slut var resultat och intervjuer ute i etern.

Karlstad laddar nu om för **Karlstad Open** som vi hoppas skall bli en bra sak mellan jul och nyår.

Elof Bodgren

Resultat:

Ratinggrupp 1:

Tom Wedberg, Stockholm, 19,0, N G Renman, Uppsala, 15,0, Anders Larsson, Uppsala, 14,5, Åke Olsson, Stockholm, 14,0, Hakon Persson, Bromölla, 13,0, Anders Eriksson, Västerås, 13,0.

Ratinggrupp 2:

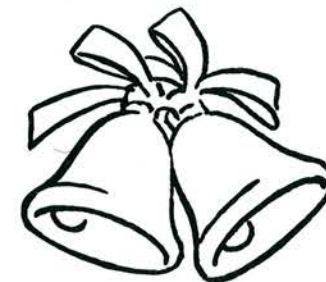
Björn Särén, Karlstad, 15,5, Jukka Hautajärvi, Skövde, 15,0, Sven Ove Ark, Säffle, 14,5, Sten Säfholm, Stockholm, 13,5, Anders Lowen, Uppsala, 13,0.

Ratinggrupp 3:

Lars E Johansson, Slottsbron, 13,0, Lars F Ohlsson, Osby, 12,5, Magnus Fäldt, Norrköping, 12,5, Lars Erik Jansson, Forshaga, 12,0.

Ratinggrupp 4:

Kalle Hemminki, Kristinehamn, 13,5, Sune Lagerström, Säter, 13,0, Mats Svensson Karlstad, 12,5, Berith Andersson, Tidaholm, 11,5, Tord Cederberg, Karlstad, 11,5.

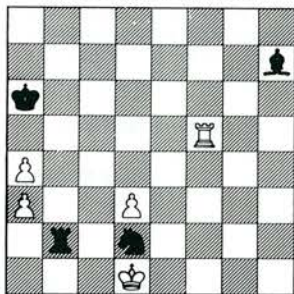

STUDIER

Red. A. Hildebrand, Morgongåva och P. Perkonjoja, Turku.
Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonjoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20350 Åbo 35, Finland.

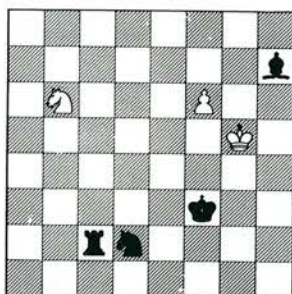
6 originalstudier från när och fjärran

2141 L. Falk
Linköping
Tillägn. A. Hildebrand

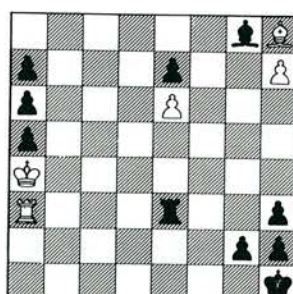
Remi

2142 H. Källström
Göteborg

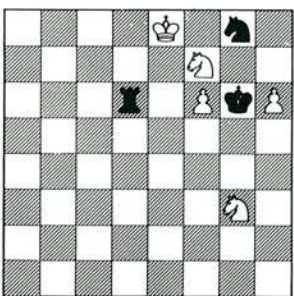
Remi

2143 J. Rusinek
Polen

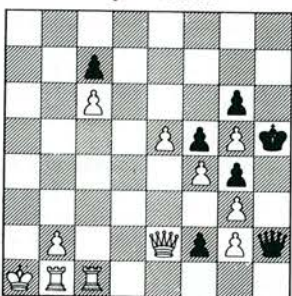
Vinst

2144 A. van Tets
Sydafrika

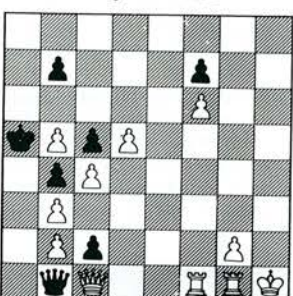
Vinst

2145 E. Melničenko
Nya Zeeland

Svart börjar – vit vinner

2146 E. Melničenko
Nya Zeeland

Svart börjar – vit vinner.

Sextetten som avslutar årsturneringen 1980 kommer från all världens hörn. 2145 är ett debutster av vår mästarspelare Lars Falk, som tidigare komponerat några problem, men inga studier. Kompositionen som inspirerats av en idé som AH arbetat med, är ett helt självständigt verk som vittnar om ambition och hög teknik. Har författaren lust att fortsätta, så kan den svenska studiekonsten berikas med flera intressanta opus. Studien 2143 fick ett förstapris i Roycrofts jubileumsturnering i England men visade sig sedermera vara felaktig, varför den diskvalificerades. Vi publicerar här en ny version avsedd att rädda denna eleganta studie för eftervärlden. Holländaren – numera sydafrikanen – van Tets debuterar i TFS. Han har gjort fler studier än Sydafrikas

ende kända studiekompositör Friedgood. Till yrket är Albert van Tets fysiker och har hittills publicerat ca ett dussin studier och några studieartiklar. E. Melničenko demonstrerar (i två närbesläktade kompositioner) s.k. "magnetiska damer".

Lösningstiden för dessa studier sätter vi (med tanke på jultävlingarna) så långt fram som till den 31 januari 1981.

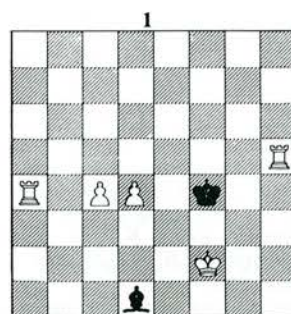
Bokpriset för bästa lösningar av studierna 2115-2124 i TFS 7/1980 går till E. Svedberg, Orrsjön, 820 77 Gnarp, som fått summan $3+0+3+2+3+3+3+3+0 = 20$ p. Prisboken kommer per post.

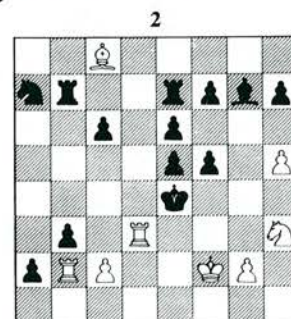
Julpristävlingen 1980

Vägen till framgång i vad det än månne vara bygger på idog träning. En Björn Borg vore inte vad han är utan ständigt träning. Likaså en Karpov. För att bli bra i schack måste man studera schack, spela schack, träna schack, tänka schack. Allt kan finslipas och göras bättre: kunskap, minne, fantasi... Årets pristävling går ut på – kära schackvänner – att stimulera er fantasi så ni kan klara uppgift nr 6.

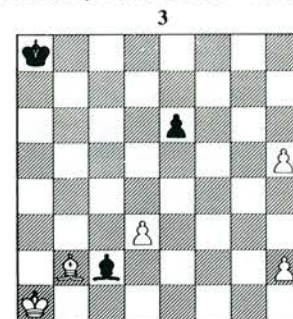
Men för att komma så långt måste ni först sätta rotation på "de små grå". Utan denna grå arbetskraft klarar man inte biffen. Därför de inledande fem träningspassen.

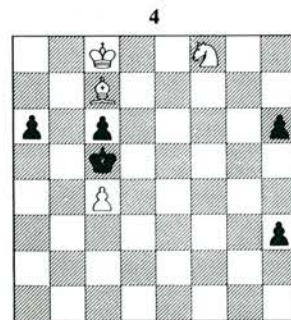
Träningsuppgift 1 är för alla er, som ännu inte behärskar det kungliga spelet och dess regler till fullo (dvs ni som gärna tar tillbaka redan gjorda drag – (fy skäms!) och ännu inte lärt er riktigt att sätta matt i ett drag. Uppgiften består av fyra ställningar. Den första finns på diagrammet och lyder alltså: ta tillbaka ert sista (med ??? försedda) drag och gör i stället matt i ett drag. Lyckas ni med det, så flytta upp hela ställningen ett steg och gör om samma sak. Flytta ställningen ytterligare ett steg och gör om det hela på nytt. Har metoden nu fastnat? Flytta så ställningen upp en fjärde gång (längre än så går det ju inte gå ty ett av tornen står redan på h8) och gör om det hela för sista gången. Ange samtliga lösningar, så blir belöningen hela 4 poäng!

Nr. 2 (som ger 5 poäng) är av annan art – fast inte heller här rör det sig om någon dusinvara, men väl om matt – ja i hur många drag tror ni? (Detta problem upptäcktes av vår julpristävlingsexpert vid årets FIDE-kongress för schackkomposition i Wien – var annars?)

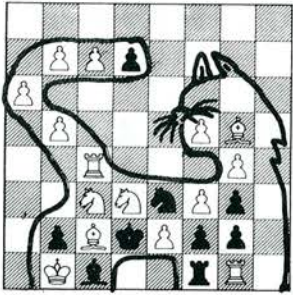

Nr. 3 är kanske knepigare, men så är det också olivfärgade löpare som svarar för ruljansen. Vitspelaren räknade med vinst – gör ni? 6 poäng bör räcka.

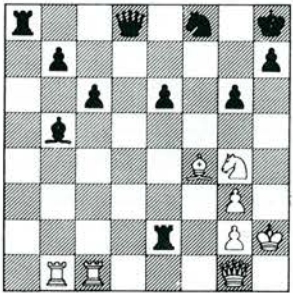
Träningspasset 4 bjuder på lätt jogging, men även sådan kan en otränad schackfantast bli matt av. Matt i sex drag, låt oss säga 7 poäng.

5

Den svarta katten kom i vår väg under femte etappen. Det var en lärd men lat katt, som mumlade någonting om att Hans Majestät (som joggade i vårt sällskap) skulle bli matt efter fyra drag. När vi kom tillbaka – efter avslutad runda – hade katten (bekväma som katter är) förflyttat sig endast ett steg till höger för att släppa förbi oss. När den fick se oss igen viftade den glatt på svansspetsen och jamade skadeglatt: gör om det nu! Tja, låt oss säga $4+4 =$ summa 8 poäng.

6

Och så är vi då framme vid dagens "clou" nr 6 som härstammar från finalpartiet i Vintergatan individuella mästerskap. Vitspelaren (vid draget) påstods ha hittat en vinnande kombination. Är det sant? Eller vad tror ni? Ett vettigt förslag kan ge 10 poäng.

Det kan alltså bli 40 poäng – om det vill sig väl. Dessa i sin tur kan rendera lite sekiner på kistbotten. Låt oss säga 100, 75 och 50 riksdaler samt ett halvdussin böcker. Men då skall lösningsförslagen vara julpristävlingens redaktionen tillhanda senast **15 januari**. Adress: A. Hildebrand, Box 323, 751 05 Uppsala 1.

Och så önskar vi förstas lycka till samt

God Jul och Gott Nytt År!

A. Herbstman

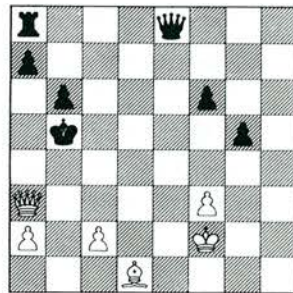
Ett studiegeni med tragiskt öde

Den framstående ryske studiekompositören Sergej Kaminer föddes i Moskva år 1908. Efter avslutade kemistudier vid universitetet arbetade han som kemiingenjör fram till 1937, då han föll offer för stalintidens terror. Som miljoner andra häktades han utan grund och försvann. Då han aldrig återvänt måste man anta att han omkommit. (K. dog med all sannolikhet i ett läger år 1943, något som framgår av en uppgift i F. Bondarenkos bok "Gallereja schachmatista" – övers.anm.)

Hans skapande tog därmed slut redan när han var 29 år. Icke desto mindre – och till stor lycka för studiekonsten – hann han på den korta tid han verkade skapa mellan 50 och 60 studier, som utgör hans konstnärliga arv. Antalet kompositioner är alltså inte stort, men deras kvalitet präglas av hög "karathalt", som gör att författaren kan räknas som en av vår tids betydelsefulla studiekompositörer. Sergej Kaminer försvarar en plats bland sådana studiekoryfeer som Troitzky, Rinck, Kubbel, bröderna Plattoff, Grigorjev m.fl., något som borgar för hans odödlighet.

Kaminers första studie såg dagens ljus 1924 i tidskriften "Schachmaty" (ej att förväxla med "Schachmaty v SSSR"), som utgavs på den tiden i Moskva. Då var författaren blott 16 år gammal. Här hans förstfödde:

2147 S. Kaminer
Schachmaty 1924

Vinst

Svart har materiell övervikt i form av kvalitet och bonde, men hans kungsställning är utsatt, något som föranleder vit att gå till snabb aktion: 1. c4† K×c4 2. Lb3† Kd4 3. Lf7! De5!. Skulle svart anta offret med 3. – D×f7, så följer 4. De3† K–likg. 5. Db3† med D-vinst. Där-

för 3. – De5 med huvudvarianten: 4. Db4† Kd3 5. Lg6† f5 6. L×f5†! – ett nytt L-offer, som svart måste anta, samt nu 7. Db1† med vinst. Debutstudiens svaghet ligger däri, att det svarta tornet inte deltar i spelet.

Prof. Alexander Herbstman i Sverige

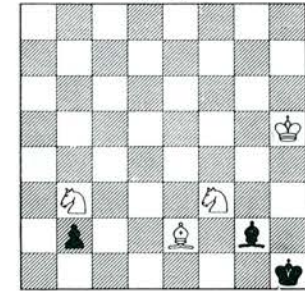
I TfS 4/1980 hyllade vi studieförfattaren Alexander Herbstman i samband med hans 80-års jubileum. Sedan dess har denne kände ryske studiekompositör emigrerat från Sovjet och bosatt sig i Stockholm. I samband med det senaste decenniets emigrationsvåg av i Sovjet bosatta judar har ett tiotal schackstormästare emigrerat eller flytt från Sovjet. Professor Alexander Herbstman är däremot den förste schackkompositören av världsformat som lämnat Sovjetunionen och som, glädjande nog, fått en fristad i vårt land.

Alexander Herbstman kommer från Leningrad, där han ända fram till 75-årsåldern var professor i litteraturhistoria. Efter en kort tid som schackpraktiker i ungdomen övergick han till studiekomposition som gav honom bättre möjligheter att kombinera schackintresset med hans dagliga gärning. Tillsammans med G. Kasparjan och nyligen avlidne A. Chéron är han förmodligen världens mest produktiva studieboksförfattare. Han har skrivit 10 schackböcker på ryska ("Psykoanalys i schack" var hans förstlingsverk utg. 1925). Av dessa har fyra böcker översatts till holländska och två till tyska. De flesta av hans verk ägnas studiekonsten. Både A. Aljechin och M. Euwe har skrivit var sitt förord till hans böcker. Som studieförfattare tillhör Alexander Herbstman världens 10 främsta genom tiderna. Tillsammans med en handfull andra schackkompositörer var han den förste som tilldelades FIDE:s på 50-talet nyinstiftade titel: "internationell mästare i komposition". Hans egen produktion omfattar över 300 studier, varav omkring 130 tilldelats utmärkelser, bl.a. 20 förstapris.

A. Hildebrand

Kaminers sista kompositioner publicerades år 1937 i tidskriften "64" kort före hans tragiska undergång. Här två av dem.

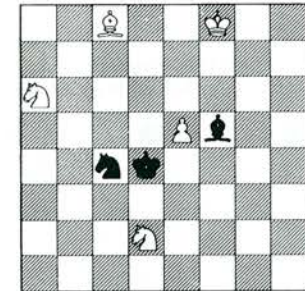
2148. S. Kaminer
"64" 1937

Vinst

Lösningen lyder: 1. Sbd2 Lf1! Löparen kan inte slås, ty efter 2. – b1D 3. S×b1 är svart patt. Därför 2. Ld1 Ld3 3. Lb3 b1D 4. S×b1 L×b1 5. Ld5! och trots att ställningen materiellt sett är remi, resulterar varje svart drag i förlust.

2149 S. Kaminer
"64" 1937

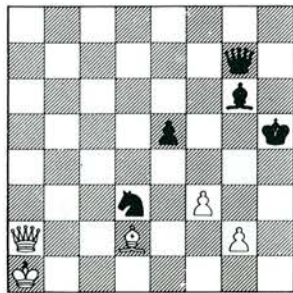
Vinst

1. e6! L×e6! 2. Sf3† Kd5 3. Sc7† Kd6 4. Se8† Kd5 5. Sf6† Kd6 6. Se4† Kd5 7. Lb7X. En vacker mattställning i mitten av brädet. Det vita kavalleriet är i full fart!

I sina verk eftersträvade K. en maximal ekonomi av medel. Bland hans efterlämnade studier återfinns 7 miniatyrer. Fem av hans alster har 8 pjäser och man hittar hos honom aldrig några otympliga materialanhopningar.

Kaminer var också intresserad av samarbete med andra studieförfattare och komponerade tillsammans med dem en del kollektiva studier. Till dessa medförfattare hör Somov-Nasimovitj, Rossolimo och även den framtida världsmästaren M. Botvinnik, som var ungdomsvän till Kaminer. För övrigt har Botvinnik under sina ungdomsår komponerat en rad synnerligen intressanta studier. Här nedan deras samarbetsstudie.

2150 M. Botvinnik & S. Kaminer
"Schachmatnyj Listok" 1925

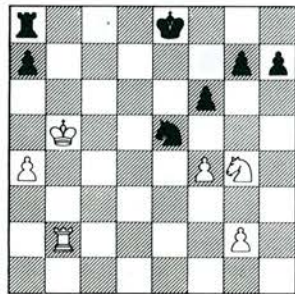

Vinst

1. g4† Kh4 2. Lh6! D×h6 3. Dh2† Kg5 4. Dd2† Sf5 5. Dd8X.

S. Kaminer utvecklar och framställer studie-idéer på ett högst eget uttrycksfullt sätt: god ekonomi i konstruktionen, ett inledningsspel som nästan alltid utgör ett organiskt helt med studiens idé. Allt detta kombineras med originella, fyndiga idéer. Låt oss visa följande opus.

2151 S. Kaminer
Hed.omn. Schachmaty 1926

Vinst

Utgångspositionen ser ut som en ställningsbild ur ett praktiskt slutspel. Vit ligger bonde under, men har i stället tillkämpat sig en stor positionell fördel. Pjäsvinsten på e5 strandar emellertid på Tb8†. Vit spelar därför 1. Te2, som för undan tornet och bibehåller angreppet mot Se5. Därmed tycks saken vara klar. Men penetrerar man den uppkomna ställningen upptäcker man att den innehåller enorma dynamiska möjligheter: 1. - Tb8† 2. Ka5! Tb2! Ett utsökt offerdrag! Slår nu vit tornet, så följer S-gaffeln på c4 och svart återställer det materiella läget. Dessutom tar det svarta tornet bonden g2 indirekt "på kornet". Från g2 hotar svart att falla Sg4 i ryggen, något som

kan resultera i ett tornslutspel med merbonde för svart. Försöker nu vit med 3. Te1? så följer T×g2 4. Se3 (vit tvingas upphäva fängslingen av Se5) Sc6† 5. Kb5 Te2!! Ett nytt och avgörande T-offer, som nu bygger på S-gaffeln på d4. Efter det skulle vit stå på förlust. Han måste alltså avstå från offrets antagande (3. T×b2? Sc4† 4. Kb4 S×b2 5. Sf2 - ett försök att fånga in S på b1 - 5. - S×a4 med remi) och försöka stanna på e-linjen dock så att fängslingen av Se5 inte upphävs. Detta kan uppnås genom 3. Te4! T×g2 4. Se3 Te2! Ett fint försvar, som går ut på att besvara 5. f×e5 med f5! varpå vit T måste lämna sin S i sticket. Skulle vit redan i 4:e draget ha spelat 4. f×e5, så klarar sig svart genom 4. - f5 5. Se3 f×e4 6. S×g2 Kd7! och det är bara svart som har vinstchanser. Men vit har trots allt räknat längre än svart: 5. f×e4 f5 6. S×f5 (nu är det vits tur att offra tornet tack vare S-gaffeln) T×e4 7. Sd6† samt 8. S×e4 och vinstspel. Här kan man verkligen tala om kontraster som möts: det komplicerade och det enkla, spelets djup och utformningens anspråkslöshet. Till sitt "emotionella" innehåll är vits och svarts infall och spelföring likvärdiga. Denna studie, som gör ett starkt estetiskt intryck, är typisk för Kaminers konstnärliga skapande. (Artikelns avslutande del publiceras i TfS nr 1/1981.)

Chans till bokpris!

Bland dem som
senast 21/1 1981

inbetalat prenumeration på Tidskrift för Schack 1981 kommer att utlottas 10 ex av Erik Lundins förnämliga bok

Schackminnen 1924-1979

och 10 ex av SSKK:s lika förnämliga

Korr-SM 1967-1976

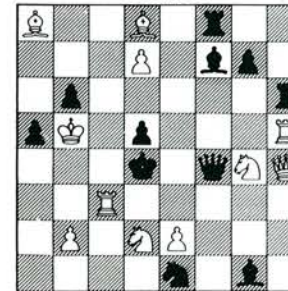
Lycka till!

Redaktionen

??? PROBLEM

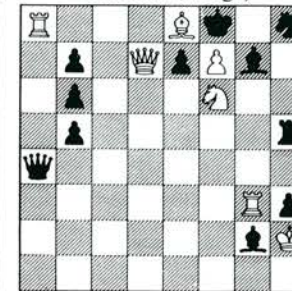
Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, P1 6292,
S-443 00 Lerum.

13953. Eugen Rusenescu
Bukarest

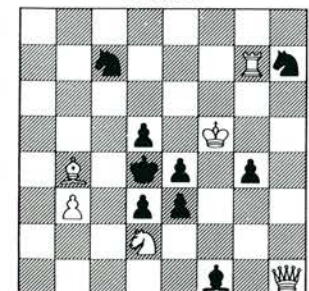
Matt i 2 drag.

13954. Gunnar Frode Myhre,
Ranheim (Norge)

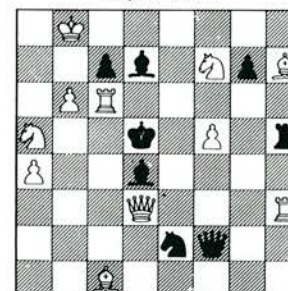
Matt i 2 drag.

13955. Carl-Ivar Holm,
Kalmar.

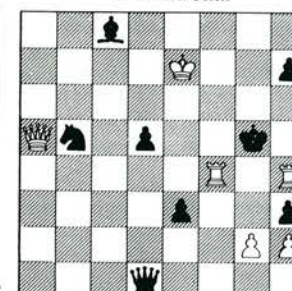
Matt i 2 drag.

13956. Walther Jörgensen,
Köpenhamn.

Matt i 3 drag.

13957. Ernst Jönsson,
Landskrona.

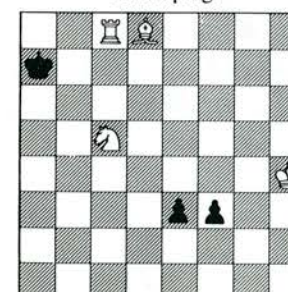
Matt i 3 drag.

13958. Erik Svedberg,
Gnarps.

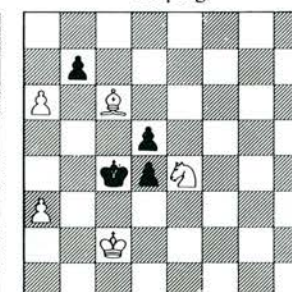
Matt i 4 drag.

13959. Åke Hellström,
Linköping.

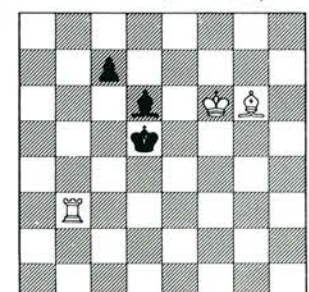
Matt i 4 drag.

13960. Gustav Källgren,
Köping.

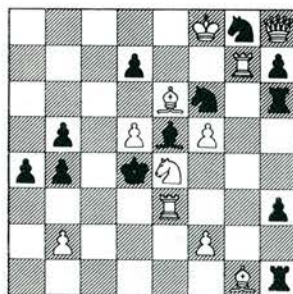
Hjälp-matt i 2 drag.
(4 lösningar)

13961. Poul Hage,
Nåstved (Danmark)

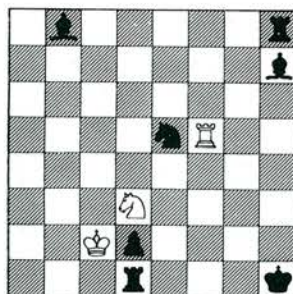
Hjälp-matt i 2 drag.
(4 lösningar)

13962. Lars Larsen,
Sönderborg (Danmark)

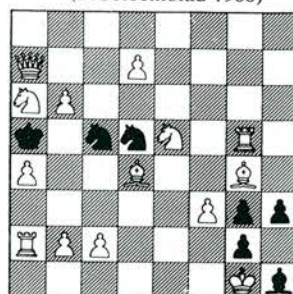
Hjälp matt i 2 drag.
(2 lösningar)

13963. Christer Jonsson,
Johanneshov.

Hjälp matt i 2 drag.
(3 lösningar)

13964. Bo Lindgren,
Lidingö.
(Probleemblad 1966)

Själv matt i 2 drag.

13965. Michail I. Gorislavskij, Rostova Do-
nu(SSSR) Vit: Kg4 Dd4 Tb5 Te2 La3 Lb3 Sh5
Bb2 b6 c7 f3 f4 f6 g3 h4. Svart: Ke6 Tc4 Lc8
Le5 Bb7 d7 f7 h6. Själv matt i 2 drag.

13966. Medjnun Vagidov & Rauf Aliovsada-
de, Baku (SSSR) Vit: Kgl Dc8 Tf8 Th1 Sc5
Sd4. Svart: Kg3 Tal Sb1 Ba2 a3 g4. Själv matt
i 4 drag.

Lösningstävlingen. A-tävlingen omfattar
som vanligt spaltens samtliga uppgifter. För
deltagare i B-tävlingen räcker det att sända
lösningar till åtta av de lättare problemen.
Lösarna får själva utvälja dessa uppgifter. Ett
bokpris utlottas i vardera tävlingen. Lösningar

senast 15 febr.-81 till Lennart Larsson, PL
6292, S-443 00 Lerum.

Till problemen. I hjälp matt börjar svart och
hjälp vit att göra matt. I själv matt börjar vit
och tvingar svart att göra matt.

Rättelser. I TfS Nr 8 har texten över de första
och tredje diagrammet tyvärr blivit omkastad.
Tvådragaren Kg8/Kd4 skall således vara
13925 av L. Larsen och Kb2/Ka6 är 13927 av
B. Blikeng.

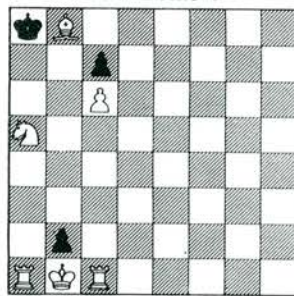
13853 (TfS Nr 3, 1980) av J. Knöppel.
Knöppel tackar för sin vän Lars Larsens goda
förslag om svart Bc5.

Jultävling

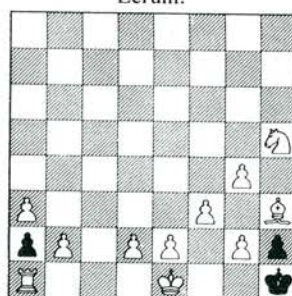
Avd. A (svår tävling):

13967. Christer Jonsson,
Johanneshov.

Svart börjar och hjälper vit
att göra matt i 2 drag. Hur
många lösningar?

13968. "Adamas",
Lerum.

Matt i 1 drag.

(Modellmatt är ekonomiskt ren matt, där varje
fält intill den mattsatta kungen är garderat på
endast ett sätt.)

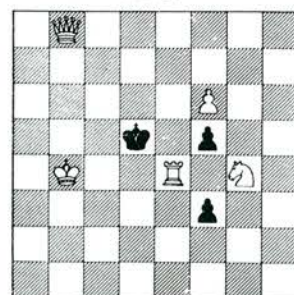
13969. Vitalij Stoljarov,
Zaporozzië (SSSR)

Är det en modellmatt?

Avd. B (lätt tävling):

13970.

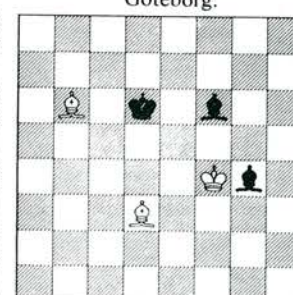
Vit börjar och gör matt i 2
drag.

13971. E.A. Petrow,
Urjupinsk (SSSR)

Vit börjar och gör matt i 2
drag.

13972. Evert Johansson,
Göteborg.

A: Svart börjar och hjälper
vit att göra matt i 2 drag.
B: Vit börjar och hjälper
svart att göra matt i 2 drag.

**Lösningar till problemen 13898 – 13909, häfte
6.**

13898 (Lider) 1. Dg5 S–2. f6. 1. – S×f5/S×e6
2. D×f5/f×e6. 1. Dc7? S– /S×b5/ S×f5 2.
Sb7/S×b5/S×f5. men 1. – S×e6! 1. Da5?
S–/S×b5/S×c6 2. b6/D×b5/b×c6. men 1.
–S×e6! Synd att båda försöken strandar på
samma försvarsdrag. (C.J.)

13899 (Müller & Köhler) 1. Td5? (2. Dc3=a,
Df3=b, Se4=c) 1. –De6 2. Sh7=d. men 1.
–Da4! Lösning: 1. Db3 (2. Sh7=d) Ld5 2.
Dc3=a. 1. –d5 2. Df3=b. 1. –Td5 2. Se4=c.
Alltså ändras försökets a,b,c-d till lösningens
ordningsföljd d-a, b,c. Modernt och intressant
fast kanske litet svårtillgängligt för lösarna.

13900 (Jönsson) 1. Sa5 (dragtvång) K×d4 2.
Le7 3. Sc6. 1. –Kd6 2. Sb7 Ke5 3. Sc6. 1. –g5
2. Sb7 1. –S– 2. Se6 Kd6/Kb5 3. Lc7/Lc4. Ett
sant betagande litet mattbildsproblem. Som
C.J. påvisar bjuder även försöket 1. Sa7? på
en fin modellmatt efter 1. –Kd6 2. Sc8 Kc5 3.
Lb6.

13901 (Rohm) 1. Ld5 (2. Dg7) Kc7 2. b6 1. –
Lg1/Lg3 2. Dg3 1. –Lf4/Le5 2. b6 1. –c×d5
2. Dg7 eller D×d5 1. –f4 2. Kd8 Förf. har
sant följande omarbetning, som möjligen är en
förbättring. Ke8 Dg8 Tb3 Te1 Ld2 Ld5 Sa3
Sc2 Bb5 c3 g2. –Kd6 Ta2 Ld3 Lh2 Sa5 Bb7 c4
c5 c6 e3 f5 h5. Matt i 3 drag. 1. S×e3 (2. Dg7)
och nu c×d5 2. D×d5 och ej 2. Dg7? Sc6!

13902 (Åkerblom) 1. Tf4 Te7 2. Lf3 (dual Sf2)
Te1./1. Te5 Td7 2. Le4 T×d1./1. Sb2 Kf2 2.
f4 Th7.

13902 (Gedda & Larsson) 1. De1 f5 2. Th4 f4 3.
Dd1 Ke4 4. Sh2 Kd3 5. Ke1 f3 6. Sf1 f2. 1. –f6
2. Sh4 f5 3. Le4 f×e4 4. Sg2 e3 5. Db1 Kd2 6.
Sb5 e2. I den sista varianten har skickliga lö-
sare (C. Jonsson, E. Svedberg och G. Rohm)

funnit den vackra dualen 2. Da1, f5 3. Se1
K×d2 4. Te4 f4 5. Lg2 f3 6. Te2 f×e2. 4. –
f×e4 5. Sac2 e3 6. Lg2 e2. Slumpen som pro-
blemist! Författarna föredrar dock den avsed-
da varianten och korregerar genom att flytta
det vita tornet g4 till h5.

13904 (Bogdanov & Makaronez) Förspel: 1.
–T×c4/d×c4/d×e4 2. T×d3/Td6/T×e4. Lös-
ning: 1. S×d3(2. Sb2) T×c4/d×c4/d×e4 2.
Sb4/Sc5/Se5. Trevliga mattförändringar.

13905 (Battaglia) 1. S×f7. Se3 skapar intres-
santa varianter.

13906 (Chandler) 1. Dh5! En svårfunnen lös-
ning. Guy Wills Chandler, en av Englands
främsta problemlister, avled i maj i år. Han var
född 1889.

13907 (Wirtanen) 1. Le8 (2. Td8) Sc4/Sc2 2.
Td4/Lf4 Även E.A. Wirtanen har för en tid
sedan avlidit. Han var Finlands framgångsri-
kaste problemlister och bl.a. figurerade ofta hans
namn i prislister från TfS årsturneringar.

13908 (Moutecidis) 1. e4 Sc5 2. Te5 Td1./1.
Te5 Th6 2. e4 Sc3. Mitt hjärtliga tack för till-
gången av detta utmärkta problem. (L.L.)

13909 (Källgren) Skenspel: 1. –c8D 2. e1S
Dg4. Lösningar: 1. e1L c8S 2. Lb4 Sb6./1.
e1T c8D 2. Ta1 Dg4. Författaren har hittat en
idealisk ställning. Det kan finnas föregångare,
men då måste det vara nästan identiskt lika.

Till uppgift 13864 av C-P. Nilsson (TfS 3,
1980) Hjärtligt tack för dedikation! (C.J.)

God Jul
och

Et LYCKOSAMT NYTT ÅR
tillönskas problemdelningens vänner och
medarbetare.

Katalanskt	44, 64, 94, 95, 125, 181, 291, 329, 329
Kungsiniskt	3, 7, 11, 12, 17, 24, 42, 43, 44, 46, 61, 63, 92, 95, 113, 155, 159, 198, 229, 247, 290, 292
Nimzoindiskt	11, 39, 56, 58, 62, 63, 95, 179, 196, 226, 257, 332, 334
Reti	46, 54, 124, 126, 258, 317
Sicilianskt	5, 8, 9, 17, 18, 24, 25, 26, 37, 39, 43, 47, 49, 50, 53, 55, 56, 57, 59, 61, 63, 64, 88, 94, 96, 97, 98, 115, 120, 122, 127, 129, 158, 160, 161, 162, 163, 181, 184, 186, 187, 188, 195, 197, 205, 215, 216, 225, 226, 247, 249, 256, 261, 262, 284, 287, 288, 292, 304, 305, 306, 308, 310, 330, 331, 332, 332, 333, 333
Spanskt	12, 21, 40, 51, 64, 112, 117, 156, 163, 196, 257, 283, 325

Övriga: Albins Motgambit 312, Aljechin 52, 66, Bird 96, 228, 256, Birminghamförsvaret 40, Dambondspel 50, 97, 331, Dubbelfianchetto 284, Francoindiskt 309, Fröms Gambit 312, Gammalindiskt 61, Gannholm Special 13, Italienskt 22, Jugoslaviskt 5, 55, 123, Leningrad 18, Moderna försvaret 60, Öregelbundet 5, 13, Owen 126, 248, Pirc 42, 43, 292, Poiskt 96, Preussiskt 116, Ryskt 258, 259, Skandinaviskt 6, Skotskt 5, Volgagambit 6, Wienerparti 13, 52, 309.

Problem	sid.
Adamas	342
Ahues	167, 233
Apro	168
Bakcsi	234
Battaglia	203, 267
Blikeng	266
Blomkvist	133
Bogdanov & Makaronez	203
Chanchin	168, 234
Chandler	203
van Dijk	103
Dagoescu	102
Fröberg	30, 101, 296
Garai	234
Gedda	30, 168, 296
Gedda & Larsson, L	203
Goristavskij	242
Goumondy	101, 233
Grin	133
Guidelli	296
Hage	266, 341
Harkola & Myllyniemi	31
Hellström	341
Hemmingsson	233
Hermanson	133, 233
Hoek	102
Holm	133, 341
Holmqvist	133
Hultberg	133, 167, 267
Hultberg & Fröberg	233
Jada	101
Johansson, E	343
Jonsson, C	101, 234, 296, 342, 342
Juozenas	267
Jönsson, E	203, 341
Jörgensen	341
Knöppel	30, 101
Källgren	31, 102, 203, 266, 341
Larsen, L	31, 133, 266, 296, 342
Larsson, L	31, 102
Lider	203
Limbach	233
Lindgren	342
Lindgren & Rehn	233
Lobusov	167, 266, 296
Lundström	167
Lundström & Persson, M	30
Makaronez	233
Marysko	267, 296
Moberg	296
Moutecidis	102, 203
Müller & Köhler	203
Myllyniemi	296
Myrhaug	133, 266
Myhre	341
Nagnibida	266

Nilsson, C.P.	102
Notaro	133
Olsson, A	30
Persson, M	133, 168
Petersson, K.G.	266
Petrov	343
Rimert	31
Rohm	203, 296
Rusenescu	341
Stockman	30, 167
Stoljarov	133
Sundman	30, 101, 266
Svedberg, E	233, 341
Svedberg, J	167, 234
Seindley	31
Stoljarov	342
Tikkanen	101
Thomas	167
Thorsson	30, 167
Turoverov	168
Uppström	133, 167, 267, 296
Vagidov & Aliovsadzade	342
Vanhatupa	296
Widlert	30
Wikström	102
Wirtanen	203
Akerblom	101, 203

Studier	sid.
Afek	99
Arni	165
Bån	201
Bondarenko & Kuznetsov	231
Bondarenko & Perkonjoja	28
Dobrescu	165
Falk	336
Forsberg	264
Fritz	231
Gurgenidze	165, 264
Guy	264
Herbstman	130
Hildebrand	265
Hoch	99, 165
Kaminer	339, 340
Kasparjan	130
Koppelomäki	201
Kusinek & Ruszczyński	165
Kuznetsov	28
Källström	28, 165, 336
Lindgren	293
Maksimovskih & Makletsov	99
Matous	165, 231
Melnicenko	165, 231, 336, 336
Neidze	264
Nestorescu	28, 231
Neuenschwander	231
Runquist & Jonsson, C	28
Rusinek	28, 336
da Silva	231
van Tets	336
Akerblom	99, 201
Akerblom & Hildebrand	231

Serierubriker	sid.
Allsvenskan	73, 89, 105, 141
Boknytt	84, 116, 230, 285
Distriktsnytt	190, 319
Frimärkshörnet	295
Järnvägsschack	112, 175, 279, 319
Kommande turneringar	10, 90, 108, 142, 189, 218, 246, 249, 263, 282, 303
Korrschack	21, 121, 200, 262
Månadens parti	79, 184, 215, 274
Ordet fritt	19, 84, 143, 183, 250
Partier	24, 37-68, 94, 124, 155, 192, 221, 258, 287, 329
Problem	30, 101, 133, 167, 203, 233, 266, 296, 341
Roliga miniatyrer	115, 251, 326
Schackmagasinet	110, 188, 232, 254, 283, 317
Studier	28, 99, 130, 165, 201, 231, 264, 293, 336
Unga lirare	154

Personligt	sid
Herbert Hultberg	31
Anders Svensson	100
Gunnar Plato	117
Alexander Herbstman	130
Genrich Kasparjan	131
Jens Enevoldsen	148
Axel Åkerblom	166, 201, 202
Juhani Koppelomäki	166, 201, 202
Jenö Bån	201, 202
Nils Bergqvist	217
Ragnar Forsman	242
K.D. Monrad	282
Bo Lindgren	294

Deverse meddelanden av förbundskaraktär, rapporter, FIDE etc.

Extra kongress	13
Välkomna till SM 1980	73
Inbjudan SM	74
Inbjudan träningsläger	76
Extra kongressen	86
Schack-Oscar	87
Fototävling	89
TFS:s Kamratförbund	100
SSF:s organisation	144
Inbjudan Skol-SM	151
Kongressen	174
Resultat fototävling	179
Resor till OS & Malta	208
Inbjudan Högfjällsschack	209
Schack-Gideon	238
SSF:s kalender	239
OS-lagen	242
OS-Damlaget	269
Dags för prenumeration	269
Problemkongress Österrike	273
Stöd SSF:s Rikslotteri	326
Inbjudan sportlovsläger	328

Turneringar och tävlingar

Reggio	2
Karlstad Open	13
Hradec Králové	14
Prag	27
Högländsträffen	78
Datorschack	78
Juniorturnering Skien	89
Bad Kissingen	93
Boråsblitz	98
Rockaden-Blixt	98
Sollentuna	119
Göteborg Open	146
Limhamn Open	164, 304
"Schack i det Gröna"	243
Täby	256
SK Kamraterna jubileumsturnering	285
Knallekvarten	286
Stadshusschack i Norrköping	295
BT-cupen	323
Maratonschack	324
Björkstadschack	334
Solstadsträffen	335

Större turneringar och matcher

Buenos Aires	2
Malmö Open	3
Hallsberg	4
Junior-EM	10, 120
Rilton Cup	11
Schacknytt Jubileumsturnering	16
Hastings	23
Skien	23
IZ damer	27
Lag-EM i Skara	33
Reykjavik	77
Wijk aan Zee	87
Allsvenska final	105
Viking Chess Festival Oslo	106
Gausdal ÖNM	106
London	106

Kandidatmatcher – åttondelsfinaler	107
Öppna SM	109, 111, 123
Juniorlandskamp mot Norge	111
Danmarksmästerskapet	113
Snabbchack-SM	117
Bugojno	137
Skolornas Lag-SM	149
SM i Luleå	169, 219, 250
Öppna danska JM	179
Eksjö	179, 205
USIC-M i Borås	180
IBM	181
Schweiziska JM	208
Tusenmanna	237
Tilburg	239
Lloyds Bank Masters	243
NM för grundskolelag	244
Junior-VM	247
Pula	261
Clarín Buenos Aires	270
SM för synskadade	270
Skol-SM	280
Bern	284
OS Malta	302
Nordiska gymnasieturneringen	328

Diverse artiklar

sid.	
En tillbakablick – och framtiden	1
Nästa TFS Lag EM	2
På räls	8
GSS 100 år	15
Tippa Karpovs utmanare	20
Ungdomsledare stipendiat	20
Kortjnoj i Stockholm	23
EM-Pytt	68
Kommande TFS-nr	75, 108
Radiopartiet Ljubojević-Andersson	88
Protest i Allsvenskan	89
Julkorsordet	90
Efterskörd från Skara	91
Från samlarvärlden	110
Finlandsnytt	116
En schackresa	118
Fel igen!	132
Vem hade vit?	132
Drakens födelse	141
USIC-M i Borås	141
Om och kring "Skåne-Snack"	142
SSF:s organisation	145
40 turneringar om SM	147
Blandad kompost från SM	172
Schack – ett spel som ädla känslor föder?	175
Träningsläger i midnattssol	178
Schack på Åland	180
Manhems bokauktion	189
VM-semifinalerna	191
Tippa Karpovs utmanare	200
Hübner västtyskt VM-hopp	210
Karpov om Fischer	211
Vi rättar	213, 279
Kortjnoj – den sällsamme	214
För 26 år sedan	240
Bokauktion – blixtturnering	242
Europacupen	242
Radioschack	245
Döderhultspriset stulet	250
Distriktsnytt Västergötland/Norge	252
Snöpligt slut	255
Problemdrag	271
Året som gått	304
Slutspel	313
Julkryss	318
Äldre TFS eftersökta	319
Liten Korrigering	320
Julkombinationer	321
Kasparov som "själve Aljechin"	322
Från "Knalletrakterna"	323
Det odödliga remipartiet	325
SS Manhem 75 år	326
Portitschs mara	327

NYINKOMMEN LITTERATUR:

Botwinnik: Skakpartier og deres historie (danska)	kart	112 sid	45:—
Bouwester: Der Weg zur Meisterschaft	kart	137 sid	50:—
Estrin/Panow: Grundzüge der Schacheröffnungen, Band 2, Halboffene Spiele	kart	137 sid	50:—
Schwarz: Morra-Gambit	kart	142 sid	55:—
Studier: Das moderne Blackmar-Diemer-Gambit, Band 3	kart	180 sid	70:—
1920 Göteborg (facsimile)	kart	239 sid	100:—
1980 Bugojno (serbokroatiska), alg not			90:—

TURNERINGSLITTERATUR

1900 London (facsimile)	inb.	46 sid	60:—
1903 Kiev (facsimile)	inb.	152 sid	120:—
1909 Göteborg (5:e kongressen)	kart	63 sid	75:—
1912 Stockholm (6:e kongressen)	kart	145 sid	125:—
1916 Köpenhamn (7:e kongressen)	kart	109 sid	100:—
1917 Kristiania (8:e kongressen)	kart	98 sid	100:—
1919 Göteborg (9:e kongressen)	kart	98 sid	100:—
1923 Karlsbad (BCM reprint)	inb.	198 sid	75:—
1923 Mährisch-Ostrau (BCM reprint)	inb.	108 sid	65:—
1978 Baguio (Karpov – Korchnoi), Report from Baguio!	inb.	272 sid	90:—

SCHACKKLOCKOR

Tornuret, 3 års garanti, vinge för sista minuten ..... 180:—

Var vänlig observera att moms/porto ingår i priserna!!

NILS LINDE

Box 36, S-430 20 VEDDIGE/SWEDEN,
Postgiro: 89 64 22-3. Teleorder: 08/97 27 49

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

Tillönskas alla vänner i Sverige liksom i utlandet. Vi tackar hjärtligt för visat förtroende under det gångna schackåret 1980 och hoppas kunna stå kundkretsen till

tjänst på bästa sätt under år 1981. Vi ställer ett rikhaltigt sortiment till förfogande både på litteratur- och materielsidan.

Välkomna med förfrågningar!

Stockholms Schackförlag

Henry Andersson

Brännkyrkagatan 71, 117 23 Stockholm Tel: 08/69 42 37. Efter Kl. 18.00 08/69 44 41
Postgiro 55 08 86-6

BORIS 2.5™ Chess Module Microcomputer Chess Champion

- Den bästa datorn f.n.!
- Kassettsystem som möjliggör ett framtida utbyte.
- Mycket snabbare än någon annan schackdator vid spel på högsta "när-schack"-nivå.
- Bästa kommersiella program vid Micro-VM i London 1980. Bättre placerade finns inte att köpa f.n.
- Pris 2.450:— inkl moms.

Nya medlemmar av Challenger-familjen

Voice Sensory – 2.490:—

Sensory "8" – 1.475:—

Båda dessa Challenger har s.k. response-bräde, dvs reagerar direkt när man flyttar pjäserna. Det gamla knappsystemet är slopat. Voice Sensory är något bättre än gamla "Voice" och har förutom brädet även inbyggd klocka, större öppningsbibliotek och ett stort antal mästarpartier som man kan öva mot eller studera. Snabbare också än Voice. Sensory "8" är en förbättrad version av "7" – vår mest sålda dator.

REA

Vi har några få kvar av Voice Challenger som vi nu säljer till bara 1.700:—

PASSA PÅ!!

Detta är det allra nyaste på schackdatorfronten. Världens första **verkliga** schackautomat! Den forna Kempelens automat gömde som bekant en mänsklig schackmästare.

BORIS HANDroid flyttar sina egna pjäser och tar bort motståndarens vid slag o.dyl. Det går t.o.m. att skaka hand efter partiet!

BORIS HANDroid fungerar helt automatiskt i den takt dragen på vanligt sätt inges via knappsystemet.

BORIS HANDroid!

Schackdatorer liksom annan schackutrustning köpes säkrast och billigast hos FACKMANNEN –

Skånes Schackförlag AB – The Chess House

Linnégatan 65, 216 15 Malmö

Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K

Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10

00945/114 62 91 (direkt)

Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Danskt postgiro 2058715.

Norskt postgiro 1 99 24 52. Finskt postgiro 1121 19-5

RING
08/61 62 31
för lev. före jul.
Även avbetalning

Kung!

Läste du i förra numret av "Schack" hur suveränt BORIS 2.5 MGS klarar ovanliga spelöppningar?

Hörde du, läste du Dagens Nyheter 18/9: För andra året i rad tog BORIS 2.5 MGS hem spelet. Vann som seriespel världsmästerskapen i London!
Nu duggar lovorden tätt:

” Mycket svårt att få fördel mot BORIS 2.5 MGS i öppningen.

När öppningskartoteket är tomt fortsätter den pjäsutvecklingen bra och gör snabbt rockad.

Klart överlägsen i mittspelet. Spelar bra och snabbt. "Tänker" medan motspelaren tänker. Har ofta sitt svarsdrag klart direkt.

Suveränt stark i slutspelet. Gör matt med dam + kung mot kung enligt instruktionen. Klarar torn + kung mot kung även om den missar ett par tempon ibland.

Problemlösningen: Löser *alla* matt-i-två-problem på mindre än tre minuter. Ofta är den klar på några tiotal sekunder. Matt-i-tre-problem: högst 40 minuter.

En mänsklig motspelare som spelar så bra som BORIS 2.5 MGS skulle jag utan vidare bedöma klara minst 1 700 i rating.

”

Alla talar om, allt talar för BORIS 2.5 MGS! Snart kommer nya utbytbara moduler: ännu starkare moduler, Othello- och Damspel. Redan idag finns Las Vegas 21.(495:-).

BORIS 2.5 MGS

Ditt första drag: Skicka kupongen idag!

Jag vill snabbt veta mer om

- Världsmästaren i datorschack, Boris 2.5 MGS.
 Boris Diplomat, lillebror till Boris 2.5 MGS.
 Skicka också information om ATARI, TV-schackspelet!

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

CHERRY HEMELEKTRONIK AB

Box 6021, 172 06 Sundbyberg. Telefon 08-29 90 06.